

Zagreb, Savska c. 88a

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ ZA 2011. GODINU

Zagreb, travanj 2012.

S A D R Ž A J

IZVJEŠTAJ UPRAVE O STANJU DRUŠTVA.....	3
1. DRUŠTVENO ODGOVORNO POSLOVANJE.....	10
2. TRANSPORT PLINA.....	18
2.1. UPRAVLJANJE PLINSKIM TRANSPORTNIM SUSTAVOM	17
2.2. PRODAJA TRANSPORTNIH KAPACITETA.....	26
2.3. ODRŽAVANJE PLINSKOGA TRANSPORTNOG SUSTAVA.....	28
3. RAZVOJNE I MEĐUNARODNE AKTIVNOSTI.....	32
4. ULAGANJA U DUGOTRAJNU IMOVINU.....	36
5. FINACIJSKI IZVJEŠTAJI.....	40
5.1. FINANCIRANJE.....	40
5.2. TEMELJNI FINACIJSKI IZVJEŠTAJI.....	41
5.2.1. RAČUN DOBITI I GUBITKA.....	41
5.2.2. BILANCA.....	46
5.2.3. TOK NOVCA.....	48
5.2.4. FINACIJSKI POKAZATELJI POSLOVANJA.....	50
6. RIZICI.....	54

IZVJEŠTAJ UPRAVE O STANJU DRUŠTVA

U 2011. g., unatoč daljnjemu padu gospodarskih aktivnosti i negativnim kretanjima s naglaskom na izrazitu nelikvidnost u okruženju, Plinacro d.o.o. ispunio je svoju temeljnu misiju kao operator transportnog sustava:

- osigurao je:
 - pouzdan i siguran transport plina, tj. raspoloživost kapaciteta za preuzimanje, transport i isporuku plina u skladu s ugovornim obvezama;
 - održavanje tehnoloških objekata sustava u stanju stalne raspoloživosti;
 - uravnoteženje količina plina u transportnom sustavu;
- te je realizirao:
 - ulaganja u razvoj i modernizaciju plinskoga transportnog sustava u skladu s odobrenim dokumentom „Izmjene i dopune Plana razvoja, izgradnje i modernizacije plinskoga transportnog sustava u Republici Hrvatskoj 2007–2011.“.

Neprekidnim nadzorom, upravljanjem i održavanjem transportnog sustava i tehnoloških objekata, odgovarajućom pripremom sustava za potrebne uvjete rada, analizom uvjeta u sustavu, predviđanjem njegova ponašanja, pravodobnim prosljeđivanjem informacija o sustavu te suradnjom s partnerima (opskrbljivačima, potrošačima i operatorom skladišnog sustava) društvo Plinacro osiguralo je 100%-tnu pouzdanost isporuke plina.

Transport plina u prethodne 3 godine (mil. m³):

	2009.	2010.	2011.	11/10.
IMRS*	2.778	2.966	2.990	1,008
Transport do PSP-a Okoli	371	421	319	0,76
UKUPNO	3.149	3.387	3.309	0,98

*IMRS – izlazna mjerno-redukcijska stanica

I tijekom 2011. g. dolazi do pada transportiranih količina pa pozitivan trend iz 2010. g. nije nastavljen, a transportirane su količine manje od realiziranih u 2007. i 2008. g. (3.452 mil. m³). Istodobno, zabilježen je i pad prihoda od osnovne djelatnosti, iako vrijednosno neznatan (-0,75%). Bitno je istaknuti i činjenicu da visina tarifnih stavki za transport plina nije mijenjana od 2009. godine te će se one primjenjivati i u 2012. g., sve do odluke o prihvaćanju / neprihvaćanju Prijedloga za promjenu – povećanje tarifnih stavki za 2012. godinu za oko 23%, koji je upućen resornomu Ministarstvu gospodarstva na daljnje postupanje.

Prihvaćanje prijedloga za promjenu – povećanje tarifnih stavki osiguralo bi Plinacru prihode za realizaciju planiranih ulaganja i razvoja te za uredno podmirivanje obveza prema dobavljačima i kreditorima bez eventualnoga novog zaduživanja. Time bi se ublažio i negativni

učinak smanjene potrošnje plina u odnosu na potrošnju planiranu pri izradi investicijskih studija i pokretanja ulagačkih ciklusa (rizik tržišta).

Planirana i ostvarena potrošnja (mil. m³):

	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.
ostvar.	2.637	2.796	2.691	2.701	3.090	3.061	2.778	2.966	2.990
plan 02-11	2.702	2.736	3.070	3.104	3.258	3.414	3.464	3.509	3.613
plan 07-11					3.060	3.218	3.965	4.428	4.518
inv. st. 07-11					2.875	3.033	3.547	4.341	4.400

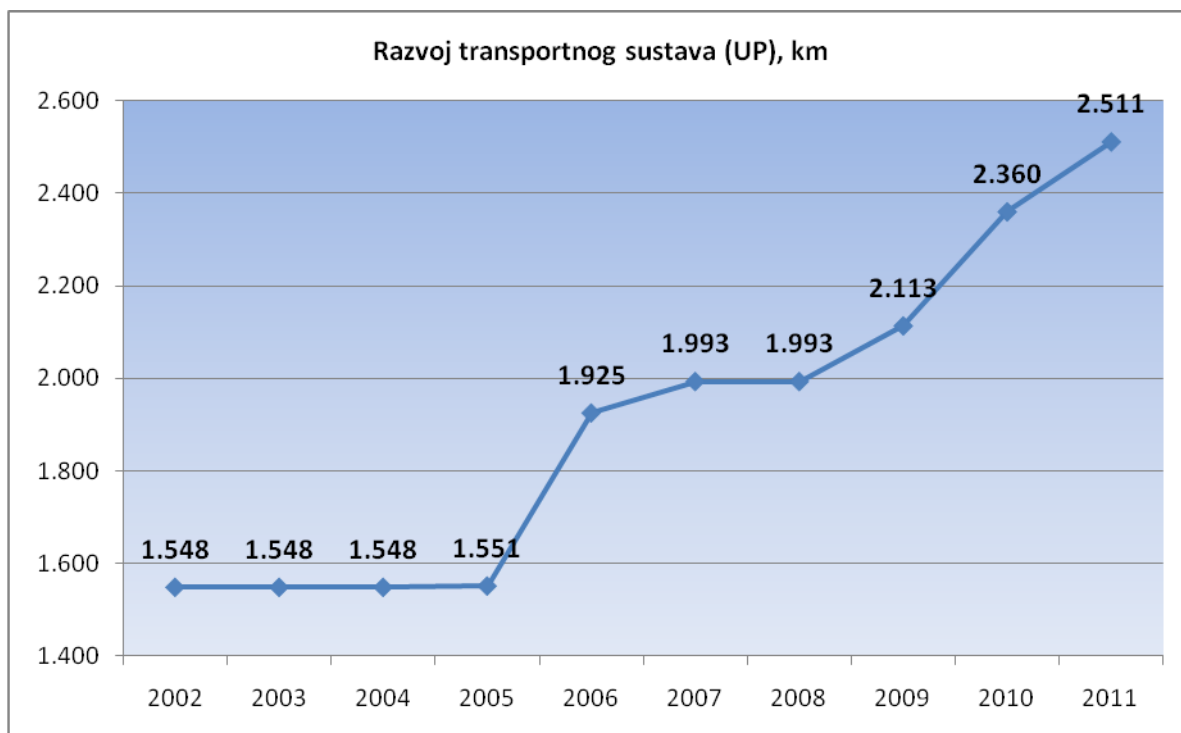
Zakonska regulativa na području tržišta plina, koja je u primjeni od 2010. g., i u 2011. g. izazvala je znatne probleme u poslovanju, što je u konačnici, uz porast opće nelikvidnosti u okruženju, utjecalo i na znatan porast naših potraživanja od kupaca. Očita je nužnost revizije postojećeg modela tržišta prirodnog plina i detaljna razrada poslovnih procesa te jasno definiranje poslovnih pravila. Tijekom 2012. godine očekuje se početak primjene novoga Tarifnog sustava za transport prirodnog plina, čime će se znatno izmijeniti princip regulacije prihoda Plinacra i obračuna troškova transporta plina, a nadamo se i riješiti problemi u primjeni modela tržišta plina.

U dijelu investicijskih ulaganja 2011. godina bila je znatno manje intenzivna i financijski slabija od 2010. g. u kojoj su ostvarena najveća ulaganja od početka provedbe razvojno-ulagačkih ciklusa.

Ukupna ulaganja:

	2007.	2008.	2009.	2010.	u kn 2011.
uk. ulaganja	182.537.376	257.793.005	623.590.398	1.410.954.572	234.195.945

Završena je izgradnja i stavljeni su u funkciju objekti III. dijela plinovodnog sustava Like i Dalmacije te su počeli pripremni radovi na IV. dijelu plinovodnog sustava Like i Dalmacije. U rad je pušteno 150 km novih plinovoda.

U dijelu razvojnih projekata potrebno je istaknuti da se za tri projekta (IAP, LNG RV i plinovod Omišalj–Zlobin–Rupe) apliciralo za bespovratna sredstva WBIF-a. Konačna, pozitivna odluka Steering Committeea o odobravanju projekata donesena je 24. 6. 2011. g. u Norveškoj, i to za sva tri predložena projekta u ovim iznosima:

- IAP: 3,5 mil. eura
- LNG RV: 1 mil. eura
- LNG-plinovodi: 0,2 mil. eura

Sredinom godine Ministarstvu gospodarstva dostavljena je i nova grupa projekata za koje Plinacro aplicira pri WBIF-u:

- interkonekcija Hrvatska–Bosna i Hercegovina (Lička Jesenica–Rakovica–Tržac–Bosanska Krupa s odvojcima za Bihać i Veliku Kladušu)
- interkonekcija Hrvatska–Slovenija (Bosiljevo–Karlovac–Lučko–Zabok–Rogatec)
- interkonekcija Hrvatska–Srbija
- plinovod Omišalj–Casal Borsetti
- tranzitni plinovod Zlobin–Bosiljevo–Sisak–Kozarac–Slobodnica

Za sve navedene projekte zatražena su sredstva za sveobuhvatnu Studiju izvodljivosti (uključujući Studiju utjecaja na okoliš, Studiju ekonomske opravdanosti i Psihosocijalni zahvat) te za Idejni projekt.

U 2011. g. ostvareni su ovi poslovni rezultati:

➤ ukupni prihodi	631,77 mil. kn
➤ ukupni rashodi	561,69 mil. kn
➤ bruto-dobit	70,08 mil. kn
➤ porez na dobit	7,39 mil. kn
➤ neto-dobit	62,69 mil. kn
➤ ulaganja u dugotrajnu imovinu u iznosu od 234.195.945 kn, od kojih su:	
▪ ulaganja u transportni sustav	216.182.790 kn
▪ u razvojne projekte	12.409.256 kn
▪ u opremu Društva	5.603.899 kn

Revizija poslovanja za 2011. godinu potvrdila je da *"financijski izvještaji, u svim materijalno bitnim aspektima, prikazuju istinit i fer iskaz financijskog položaja Društva te rezultate poslovanja, promjene kapitala i novčane tokove Društva sukladno Zakonu o računovodstvu i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su na snazi u Republici Hrvatskoj"*.

Unatoč izuzetno teškim uvjetima poslovanja u 2011. g. te nizu mjera racionalizacije i štednje nismo odstupali od načela društveno odgovornog poslovanja. Aktivnosti na očuvanju i zaštiti okoliša sastavni su dio naših redovitih operativnih aktivnosti na održavanju transportnog sustava i izgradnji objekata, a donacijama i sponzorstvima uspjeli smo poduprijeti i realizaciju projekata lokalnih zajednica.

Upravo su nepovoljni uvjeti poslovanja Plinacra i okruženja još jedanput potvrdili da su zaposlenici ključni čimbenik i najveća vrijednost Plinacra. Tijekom 2011. g. zaposleno je 13 novih zaposlenika, no njihov je broj i dalje nedovoljan u odnosu na iskazane potrebe u segmentu upravljanja i održavanja transportnog sustava. Stoga su sve obveze i zadani ciljevi u cijelosti realizirani upravo zahvaljujući dodatnim naporima i angažmanu zaposlenika.

Od poslovnih događaja koji su važni za razdoblje nakon proteka izvještajne godine izdvajamo:

1. Vlada Republike Hrvatske predložila je 23. veljače 2012. na zatvorenom dijelu sjednice, uz pozitivno mišljenje Državnog ureda za upravljanje državnom imovinom, Glavnoj skupštini Plinacra d.o.o. opoziv dosadašnjih članova Nadzornog odbora: Darka Horvata, Nataše Novaković, Vladimira Vrankovića i Jure Bitunjca te izbor novih: Ive Družića, Josipa Jambrača, Tomislava Stojaka i Fikreta Nasića. Nadzornom odboru predloženo je da se iz redova članova predsjednikom Nadzornog odbora imenuje Ivo Družić.

2. Uz pozitivno mišljenje Državnog ureda za upravljanje državnom imovinom Glavnoj skupštini Plinacra predložen je opoziv Jerka Jelića Balte, dosadašnjeg člana Uprave – direktora te je, sukladno izmjeni Izjave o osnivanju Društva koju će donijeti Skupština Plinacra, predloženo imenovanje Mladena Antunovića predsjednikom Uprave, Zorana Kopačića zamjenikom predsjednika, a Ratimira Oreškovića, Radovana Cveka i Dražena Kovača članovima Uprave Plinacra.

3. Odlukom Skupštine Društva izmijenjena je Izjava o osnivanju Društva u dijelu koji se odnosi na vođenje poslova Društva.

4. Prihvaćen je Plan poslovanja za razdoblje od 2012. do 2015. godine.

Plinacro d.o.o. od 2009. godine vlasnik je 100%-tnog udjela u društvu Podzemno skladište plina d.o.o. Također, od 2010. g. Plinacro je vlasnik i 50%-tnog udjela u društvu LNG Hrvatska d.o.o., dok je ostalih 50% udjela u vlasništvu društva HEP d.d. Zagreb (zajednički kontrolirani subjekt). Tijekom 2011. g. izvršena je dokapitalizacija društva LNG Hrvatska d.o.o. u iznosu od 100.000 kn, pri čemu je omjer uloga ostao isti.

Daljnji razvojni planovi Plinacra d.o.o. ponajprije su usmjereni na izgradnju interkonekcijskih i tranzitnih plinovoda kojima bi se istodobno povećala i iskoristivost kapaciteta osnovnoga, nacionalnog plinskog transportnog sustava. U tom se smislu nastavljaju razvojne aktivnosti vezane uz međunarodne projekte Južni tok (South Stream), Jonsko-jadranski plinovod (IAP), NETS-inicijativu te posebice projekt LNG RV. Takvime, proaktivnim pristupom želimo biti spremni za realizaciju raznih opcija. Cilj nam je osiguranje diverzifikacije opskrbe te mogućnost korištenja različitih izvora dobave, ali i da u budućnosti Plinacro d.o.o. maksimalno iskoristi sve mogućnosti ostvarivanja prihoda od tranzita plina.

Za nesmetano financiranje svih aktivnosti Plinacra u 2012. godini, ali i za ispunjenje zadanih planova do 2015. g., vrlo je bitno osigurati ostvarenje planirane dinamike odljeva sredstava, kao i ujednačenu naplatu prihoda u planiranim rokovima. Pritom će važnu ulogu imati i mogućnost korištenja fondovima Europske Unije.

Također je važno naglasiti da je Plinacro uskladio sve svoje dugoročne planove (do 2015. godine) s financijskim mogućnostima, odnosno da je financijska konstrukcija za ostvarenje plana ulaganja zatvorena.

AUDIT d.o.o. za revizijske usluge
Baštijanova 52 A
10000 Zagreb
HRVATSKA

Tel: + 385 (0) 1 3667 994
+ 385 (0) 1 3667 995
+ 385 (0) 1 3667 996
Fax: + 385 (0) 1 3667 997
E-mail: audit-revizija@audit.hr

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA

Vlasnicima društva PLINACRO d.o.o., Zagreb

1. Obavili smo reviziju priloženih godišnjih financijskih izvještaja društva **PLINACRO d.o.o.**, Zagreb, Savska 88a ("Društvo") za godinu koja je završila 31. prosinca 2011., koji se sastoje od Bilance/Izvještaja o financijskom položaju na 31. prosinca 2011., Računa dobiti i gubitka/Izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti, Izvještaja o promjenama kapitala i Izvještaja o novčanom tijeku za tada završenu godinu, kao i pripadajućih Bilješki uz financijske izvještaje u kojima je iznijet sažetak značajnih računovodstvenih politika i ostalih objašnjenja.

Odgovornost Uprave Društva

2. Uprava Društva je odgovorna za sastavljanje i fer prezentaciju priloženih financijskih izvještaja u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su na snazi u Republici Hrvatskoj i za one interne kontrole za koje Uprava Društva odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja financijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijevare ili pogreške.

Odgovornost revizora

3. Naša odgovornost je izraziti mišljenje o priloženim financijskim izvještajima na osnovi obavljene revizije. Reviziju smo obavili u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima. Ti standardi zahtijevaju da postupamo u skladu sa zahtjevima etike i reviziju planiramo i obavimo kako bismo stekli razumno uvjerenje o tome jesu li financijski izvještaji bez značajnih pogrešnih prikazivanja.

Revizija uključuje obavljanje postupaka radi pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objavama u financijskim izvještajima. Izbor odabranih postupaka ovisi o revizorovoj prosudbi, uključujući procjenu rizika značajnih pogrešnih iskaza u financijskim izvještajima uslijed prijevare ili pogrešaka. Pri tom procjenjivanju rizika, revizor razmatra interne kontrole, koje su važne Društvu za sastavljanje i fer prezentiranje financijskih izvještaja, kako bi obavio revizijske postupke prikladne u postojećim okolnostima, ali ne i u svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola. Revizija također obuhvaća procjenu prikladnosti primijenjenih računovodstvenih politika i razboritost računovodstvenih procjena Uprave Društva, kao i ocjenu cjelokupnog prikaza financijskih izvještaja.

Vjerujemo da revizijski dokazi koje smo prikupili jesu dostatni i prikladni kao osnova za izražavanje našeg mišljenja.

Mišljenje

4. Prema našem mišljenju, priloženi financijski izvještaji, u svim materijalno značajnim aspektima, istinito i fer prikazuju financijski položaj Društva na 31. prosinca 2011., te rezultate poslovanja i novčane tokove Društva za 2011. godinu sukladno Zakonu o računovodstvu i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su na snazi u Republici Hrvatskoj.

Ostali zakonski ili regulatorni zahtjevi

5. Uprava Društva odgovorna je za sastavljanje godišnjih financijskih izvještaja Društva za godinu koja je završila 31. prosinca 2011. u propisanom obliku temeljem Pravilnika o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja (NN 38/08, 12/09, 130/10) ("Standardni godišnji financijski izvještaji"). Financijske informacije iznijete u standardnim godišnjim financijskim izvještajima Društva istovjetne su informacijama iznijetim u godišnjim financijskim izvještajima Društva prikazanih na stranicama 3 do 30 na koje smo iskazali mišljenje kao što je iznijeto u odjeljku Mišljenje gore.

Audit d.o.o., Zagreb

Zdenko Balen, ovlašten revizor, član Uprave
Zagreb, 27. ožujka 2012. godine

1. DRUŠTVENO ODGOVORNO POSLOVANJE

Društveno odgovorno poslovanje je koncept prema kojem poduzeća na dobrovoljnom principu integriraju skrb za društvena pitanja i zaštitu okoliša u poslovne aktivnosti i odnose s interesnim skupinama, što nedvojbeno odražava i dugogodišnja nastojanja Plinacra d.o.o. da se, na područjima primjene prihvaćenih poslovnih normi, optimiziranja uporabe prirodnih i ljudskih resursa te unapređenja društvene svijesti, profilira u društvenoj zajednici prepoznatljiva promotora održivog razvoja i društveno odgovornog poslovanja.

„Razvoj koji zadovoljava sadašnje potrebe ne ugrožavajući mogućnosti budućih generacija da zadovolje svoje“ – definicija je koja plastično ocrtava osnovni princip održivog razvoja te odražava i posljedična nastojanja potvrđivanja društveno odgovornih kompanija unutar različitih interesnih grupa. Upravo stoga element nastupne sinergije poslovnog svijeta u kreiranju odgovarajućega gospodarskog, socijalnog i političkog okruženja postaje važan čimbenik i poslovne politike Plinacra d.o.o.

Članstvom u inicijativi Global Compact (Svjetski sporazum), koja djelujući u sklopu nacionalnih i regionalnih mreža, promiče načela društveno odgovornog poslovanja, potvrđujemo obvezu promicanja propisanih načela na području ljudskih prava, radnog prava, zaštite okoliša i borbe protiv korupcije. A određivanjem etičkih kriterija, potpisivanjem Izjave o prihvaćanju Etičkog kodeksa u poslovanju te pristupanjem Zajednici za društveno odgovorno poslovanje pri Hrvatskoj gospodarskoj komori sustavno provodimo koncept suvremenoga korporacijskog upravljanja u kontekstu transparentnosti poslovanja i unapređenja odnosa poslovnih subjekata i poslovnog okruženja u kojem djelujemo.

„Poslovno vodstvo kao katalizator promjena usmjerenih prema održivom razvoju i promociji uloge ekodjelotvornosti, inovacije i zajedničke društvene odgovornosti poslovnog svijeta“ misija je Svjetskoga poslovnog savjeta za održivi razvoj, koja se sustavno implementira u svim segmentima poslovanja Plinacra d.o.o. te je kao dio poslovne strategije snažno oruđe za kreiranje ekonomske i društvene vrijednosti.

Ključne interesne skupine na koje su usmjerene aktivnosti jesu:

zaposlenici, poslovni partneri, tijela javne uprave, lokalna društvena zajednica, mediji i javnost.

ZAPOSLENICI

Zaposlenici su temeljna vrijednost našeg Društva i njegov nezamjenjivi kreativni potencijal. O njima ovisi koliko ćemo biti uspješni. Njihova stručnost, profesionalnost i puna odgovornost omogućuju Plinacru da već niz godina ostvaruje dobre poslovne rezultate.

Naš je cilj da vođenjem računa o potrebama, interesima i sposobnostima radnika te poticajnim sustavom nagrađivanja i napredovanja osiguramo njihovu spremnost da i u budućnosti budu nositelji realizacije strateških ciljeva Društva.

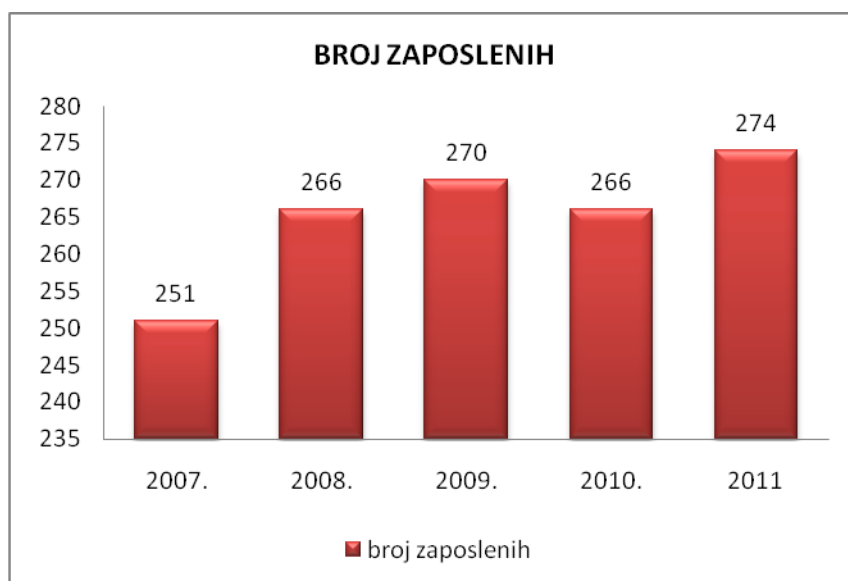
Temeljna načela kojima se Društvo rukovodi u upravljanju ljudskim potencijalima jesu:

- etičnost u poslovanju,
- osiguranje jednakih mogućnosti i uvjeta rada za sve zaposlenike,
- ravnopravnost i poštivanje ljudskih i radnih prava.

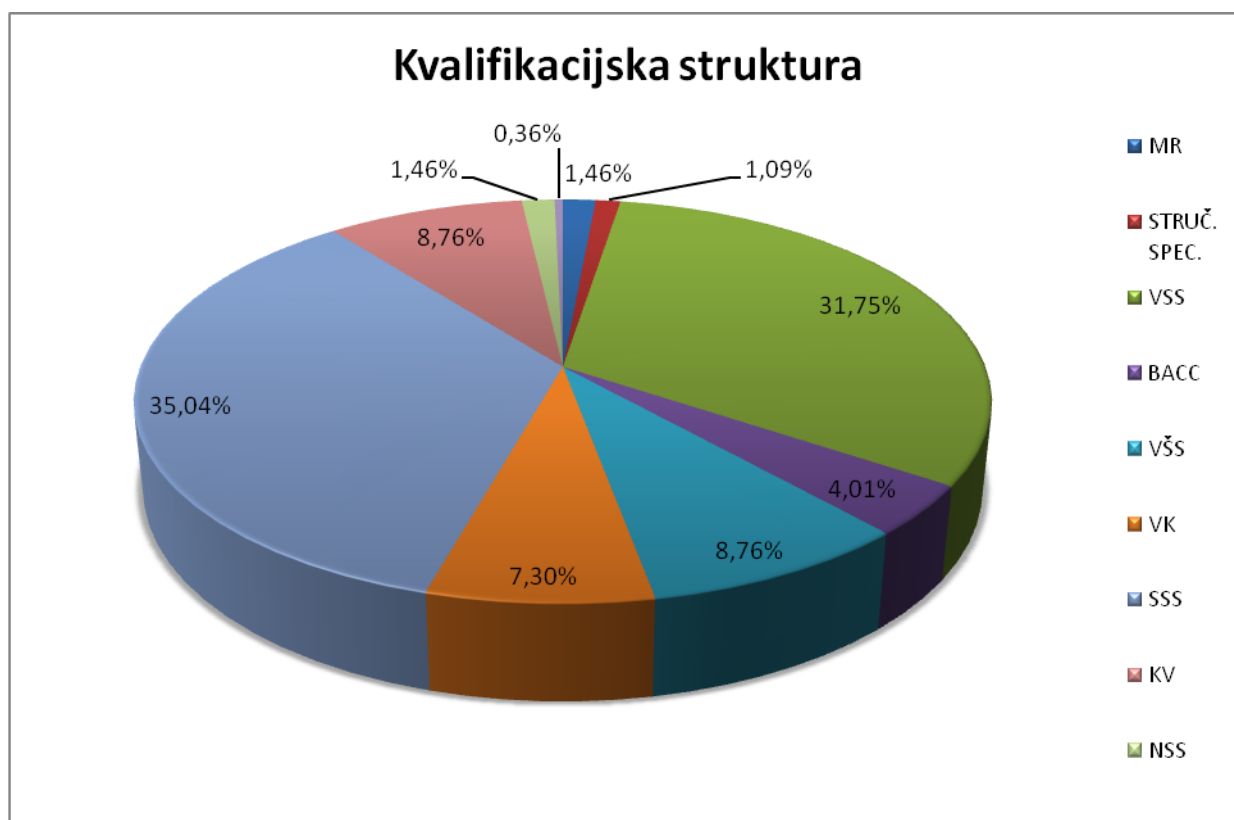
Unatoč provedbi niza antirecesijskih mjera te racionalizaciji troškova poslovanja i tijekom 2011. g. osigurani su:

- redovita isplata plaća i svih ugovorenih prava iz Kolektivnog ugovora te uplata svih zakonom propisanih poreza i doprinosa,
- kontinuirano obrazovanje i razvoj profesionalnih kompetencija raznim obrazovnim oblicima u zemlji i inozemstvu prema potrebama Društva, vodeći računa o željama zaposlenika za daljnje profesionalno usavršavanje,
- specijalizirana izobrazba u sklopu provođenja antikorupcijskog programa,
- kontinuirana povećana razina zdravstvene zaštite.

Tijekom 2011. g. nominalno je povećan broj zaposlenika za 8 (13 novozaposlenih, odlazak u mirovinu 4 zaposlenika te samo jedan sporazumni raskid radnog odnosa) tako da u Plinacru zaključno s 31. 12. rade 274 zaposlenika.

Omjer muškaraca i žena nije se promijenio u odnosu na 2010. g., tj. ostao je 74:26.

Prosječna je dob zaposlenika 44 godine, a prosječni ukupni staž iznosi 21 godinu.

ZADOVOLJSTVO KORISNIKA

Zahvaljujući pravodobnoj pripremi sustava, sve aktivnosti na transportnom sustavu obavljene su u optimalnim uvjetima uz minimalan utjecaj na prihvrat i predaju plina. U 2011. godini bilo je 8 obustava predaje plina korisnicima transportnog sustava (u 2010. g. bilo ih je 25), i to zbog radova na održavanju i razvoju transportnog sustava tijekom kojih nije isporučeno 35.847 m³ plina od ukupno isporučenih 2.990.076.906 m³ plina.

Pouzdanost opskrbe plinom iskazuje se brojem neplaniranih prekida isporuke plina na obračunskome mjernome mjestu i njihovu trajanju tijekom kalendarske godine (čl. 44. Općih uvjeta za opskrbu prirodnim plinom). Tijekom 2011. godine nije bilo neplaniranih prekida isporuke plina korisnicima, čime je ostvarena 100%-tna pouzdanost opskrbe plinom.

U 2011. godini zaprimljen je jedan odštetni zahtjev/reklamacija korisnika transportne usluge, vezan uz preuzimanje plina nestandardne kvalitete te njegovo plaćanje po redovitoj cijeni. Zahtjev nije osnovan s obzirom na to da je korisniku svakih 15 dana bio dostavljen izvještaj o kvaliteti plina i da je on sâm bio dužan osigurati praćenje kvalitete plina (sukladno Općim uvjetima za opskrbu prirodnim plinom članak 45. stavak 4.) te reagirati ako plin takve kvalitete može ugroziti rad distribucijskog sustava.

U segmentu dobavljača kontinuirano se promoviraju etička načela u poslovanju. Provedena je i dodatna edukacija zaposlenika Službe nabave, s naglaskom na mjere prepoznavanja i sprečavanja korupcije, a na Plinacrovoj internetskoj stranici objavljuju se svi relevantni dokumenti iz postupaka provedbe javne nabave.

Broj i vrijednost ugovora prema vrsti postupka

Postupak	Broj	Vrijednost u kn	%
Otvoreni postupak (uključujući i postupak prema Vodiču EIB-a)	93	161.569.938,16	76
Pregovarački postupak bez prethodne objave	26	12.340.272,84	6
Pregovarački postupak s prethodnom objavom	1	194.300,00	0,1
Sklapanje ugovora o javnim uslugama iz Dodatka II.B	13	13.211.454,54	6
Izuzeće od primjene ZOJN	12	18.403.050,96	9

SUSTAV UPRAVLJANJA KVALITETOM

Tijekom 2011. godine provedene su redovite interne prosudbe sustava upravljanja kvalitetom prema normi ISO 9001:2008 te planirani vanjski nadzor. Rezultati su zadovoljavajući uz vrlo dobru ocjenu sustava bez ijedne nesukladnosti.

Od zadanih pojedinačnih ciljeva iz dokumenta „Ciljevi kvalitete za razdoblje od 1. 1. 2011. do 31. 12. 2011.“ izdvajamo zahtjev vezan uz isporuke plina: tijekom 2011. g. ostvaren je omjer neisporučenih/isporečenih količina plina u iznosu od 0,0012%, čime je ispunjen zadani cilj od 0,02%.

Članovi Tima za kvalitetu kontinuirano se usavršavaju, a krajem 2011. g. pet članica Tima uspješno je položilo ispit za vodeće prosuditelje.

ZAŠTITA I OČUVANJE OKOLIŠA

Mjere zaštite i očuvanja okoliša ugrađene su u dnevne operativne aktivnosti na održavanju plinskoga transportnog sustava te izgradnje plinovoda i objekata transportnog sustava.

Svi objekti (mjerno-redukcijske stanice i plinovodi) plinskoga transportnog sustava opremljeni su sigurnosnim uređajima koji detektiraju, alarmiraju i sprečavaju nastanak štetnih posljedica za ljude i okoliš.

Tijekom 2011. godine provedeni su:

- inspekcijski nadzor na MRS Sisak i MRS Đurđevac od strane inspektora protueksplozijske zaštite i zaštite od požara iz MUP-a Sisačko-moslavačke županije i MUP-a Koprivničko-križevačke županije, a radi utvrđivanja usklađenosti propisanih obveza vezanih uza zaštitu od požara i protueksplozijsku zaštitu. Inspekcijskim nadzorom nisu utvrđene nepravilnosti u radu i održavanju na navedenima mjerno-redukcijskim stanicama (MRS);
- pregled sve opreme pod tlakom (rezervoari kondenzata i separatori) i ispitivanje pokusom tlaka vode te su za nju izdani certifikati od strane OPT Agencije;
- pregled analize ispuštanja CO₂ u Plinacru i utvrđenih naknada prema toj osnovi od strane Fonda za zaštitu okoliša;
- analiza otpada u ovlaštenom laboratoriju (sukladno Pravilniku o načinima i uvjetima odlaganja otpada, NN 117/07).

Zahvaljujući kontinuiranom nadzoru i realizaciji planiranih te internim propisima Društva utvrđenih aktivnosti, tijekom inspekcijskih nadzora nisu utvrđene nepravilnosti i nedostaci. Mjere zaštite na radu provode se kontinuirano, a u opsegu koji prelazi razinu zakonskih obveza i uz redovit interni nadzor.

LOKALNE DRUŠTVENE ZAJEDNICE I JAVNA UPRAVA

Strategijom društveno odgovornog poslovanja te dodjelom donacija i sponzorstava Plinacro d.o.o. nastoji pomoći lokalnim zajednicama, udruženjima i ustanovama pri realizaciji različitih projekata. Tijekom 2011. godine u te su svrhe utrošena 3 mil. kuna.

Redovitom uplatom svih propisanih poreza i doprinosa osiguravamo financiranje države i lokalnih samouprava. Urednim podmirenjem obveza dobavljačima u ugovorenim rokovima dospijeća (maks. 30 dana) osiguravamo i njihovu ekonomsku održivost.

Posebna pozornost posvećuje se isplatama naknada fizičkim osobama – vlasnicima zemljišta na trasama naših plinovoda i objekata. Tijekom izgradnje objekata plinskoga transportnog sustava s njima se ugovaraju te im se isplaćuju naknade za uporabu zemljišta, kao i naknade za prouzročene štete. Za svaku pojedinu naknadu izrađuju se elaborati i procjene primjerene vrijednosti stručnih procjenitelja i sudskih vještaka, uz nastojanje da se maksimalno udovolji realnim zahtjevima vlasnika. Samo u iznimnim slučajevima, kada su prethodno iscrpljene sve mogućnosti dogovora te je ugrožen nastavak izgradnje plinovoda, primjenjuju se zakonom dopušteni i propisani postupci izvlaštenja.

2. TRANSPORT PLINA

2.1. UPRAVLJANJE PLINSKIM TRANSPORTNIM SUSTAVOM

Tijekom 2011. godine transport plina obavljao se u skladu s ugovornim uvjetima i nije bilo poremećaja u radu sustava. Neprekidnim nadzorom ulaza i izlaza iz transportnog sustava, upravljanjem tehnološkim objektima i njihovim sustavnim održavanjem osigurani su svi preduvjeti za pouzdan i siguran transport plina, odnosno za prihvata ugovorom predviđenih količina plina na ulazima i njihovu predaju na izlazima iz transportnog sustava uz ugovorene tlačne uvjete.

U sustav je preuzeto 3.327.240.535 m³ plina, od čega je 3.309.304.081 m³ plina isporučen iz transportnog sustava, dok je 5.200.000 m³ iskorišteno za punjenje novoizgrađenih dionica plinovoda. Do izlaznih mjerno-redukcijskih stanica (IMRS) transportirana je 2.990.076.906 m³, dok je 319.227.175 m³ plina transportirano do PSP-a Okoli. Ukupno transportirane količine plina smanjene su za približno 2% u odnosu na 2010. godinu, i to zbog manje predaje plina u PSP-u Okoli.

Plin je u transportni sustav preuziman na 10 priključaka na ulaznim mjernim stanicama, od kojih je osam priključaka u funkciji prihvata plina iz proizvodnih polja na teritoriju Republike Hrvatske, dok su dva priključka međunarodna te su u funkciji prihvata plina iz uvoznih dobavnih pravaca (Rusija, Slovenija, Italija, Mađarska).

Plin je iz transportnog sustava isporučen preko 193 priključka na 157 izlaznih mjerno-redukcijskih stanica, od kojih je 40 priključaka u funkciji predaje plina industrijskim kupcima na transportnom sustavu, dok su 153 priključka u funkciji predaje plina u distribucijske sustave kojima upravlja 36 operatora distribucijskih sustava. Za transport plina korišteno je 2.410 km plinovoda.

Uslugom transporta plina koristilo se 37 opskrbljivača plinom, udruženih u jednu bilančnu skupinu. Opskrbljivač plinom Prirodni plin d.o.o. rezervirao je kapacitete na svih 10 ulaznih priključaka u transportni sustav te na 40 izlaznih priključaka iz transportnog sustava za potrebe industrijskih kupaca koje opskrbljuje plinom. Kapacitete na preostala 153 izlazna priključka rezerviralo je 36 opskrbljivača za potrebe kupaca na distribucijskim sustavima.

Tijekom 2011. godine Plinacro je nastavio s izvršavanjem obveza i aktivnosti u sustavu upravljanja kapacitetima plinskoga transportnog sustava, a pojedine aktivnosti intenzivirane su

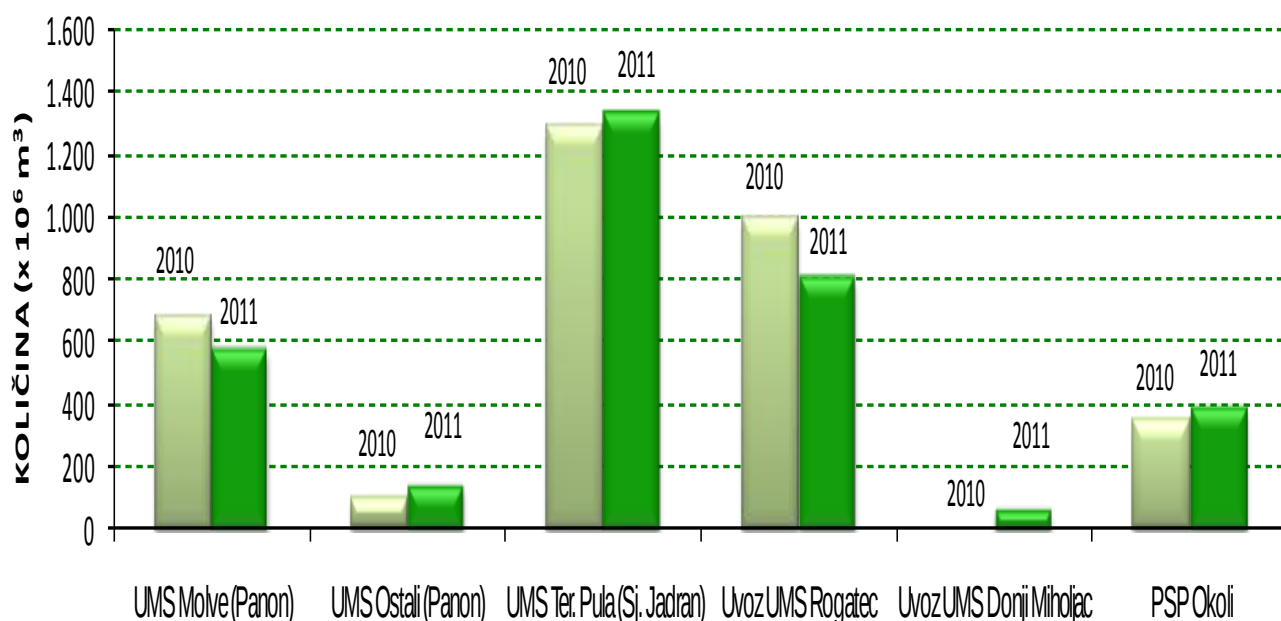
- pojavom novih bilančnih skupina na tržištu prirodnog plina u prosincu 2011. godine;
- pripremom sustava za prijelaz na korištenje mjerne jedinice kWh od 1. 1. 2012. godine;
- stupanjem na snagu Izmjena i dopuna Pravilnika o organizaciji tržišta prirodnog plina (NN/128/11), kojima su za operatora transportnog sustava propisane obveze razmjene dodatnih podataka i izvještavanja sudionika na tržištu prirodnog plina.

Uspostavom transporta plina na interkonekcijskom plinovodu Dravaszerdahely–Donji Miholjac počela je svakodnevna razmjena podataka sa susjednim operatorom transportnog sustava za postupak uparivanja količina plina nominiranih na strani jednog i drugog operatora, podataka o izmjeranim količinama i sastavu plina, kao i ostalih obveza prema sporazumno utvrđenim pravilima.

ULAZI U TRANSPORTNI SUSTAV

Tijekom 2011. godine na ulazima u transportni sustav korisnik transportnog sustava Prirodni plin d.o.o. predavao je plin iz proizvodnih polja Panona preko 6 ulaznih mjernih stanica (UMS Molve, UMS Etan, UMS Gola, UMS Hampovica, UMS Ferdinandovac te UMS Legrad), iz proizvodnih polja Sjevernog Jadrana (UMS Terminal Pula), iz uvoznih dobavnih pravaca (UMS Rogatec i UMS Donji Miholjac) te tijekom zimskog perioda iz PSP-a Okoli.

U 2011. godini smanjene su količine plina predane u transportni sustav na UMS Molve, a povećane su količine plina predane u transportni sustav na ostalim UMS Panona, što je posljedica preraspodjele količina plina između UMS Molve i UMS Etan od rujna 2011. godine.

Graf 1. Usporedba količina plina predanih u transportni sustav u 2010. i 2011. godini

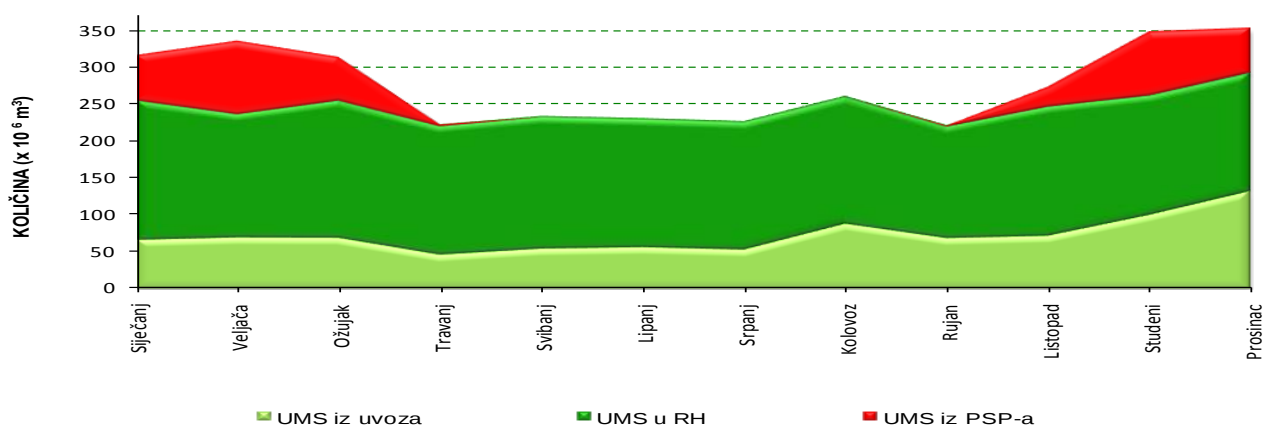
ULAZI IZ PLINSKIH POLJA NA TERITORIJU REPUBLIKE HRVATSKE

Ulaz plina iz plinskih polja na teritoriju Republike Hrvatske u 2011. godini iznosio je 2.062.250.877 m³ plina, što je za 2,8 mil. m³, odnosno 0,1% više u odnosu na isto razdoblje prethodne godine. Navedena razlika posljedica je povećanja ulaza plina iz Sjevernog Jadrana za 41,9 mil. m³ (+3,2%), dok je ulaz plina iz Panona smanjen za 39 mil. m³ (-5,1%).

MEĐUNARODNI ULAZI (UMS Rogatec i UMS Donji Miholjac)

Ulaz plina preko UMS Rogatec iznosio je 810.904.300 m³, što je za 177 mil. m³, odnosno za 17,9% manje u odnosu na isto razdoblje prethodne godine. Ulaz plina preko UMS Donji Miholjac počeo je tijekom kolovoza 2011. godine, čime je raspoloživost kapaciteta na ulazima u transportni sustav porasla s 860.000 m³/h na 1.200.000 m³/h, a samim time povećana je i sigurnost opskrbe plinom.

U razdoblju od travnja do kolovoza 2011. godine, sukladno odluci opskrbljivača smanjen je ulaz plina iz uvoza, a radi uravnoteženja sustava.

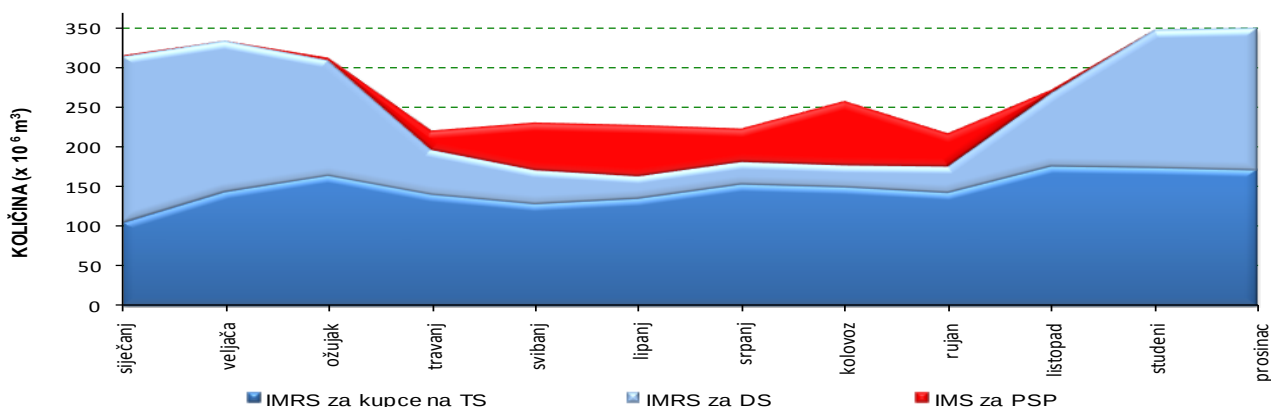
Graf 2. Količine plina preuzete na ulazima u transportni sustav

IZLAZI IZ TRANSPORTNOG SUSTAVA

Iz transportnog je sustava isporučen 3.314.504.081 m³ plina, uključujući izlaz za PSP Okoli, što je za približno 2% manje u odnosu na 2010. godinu.

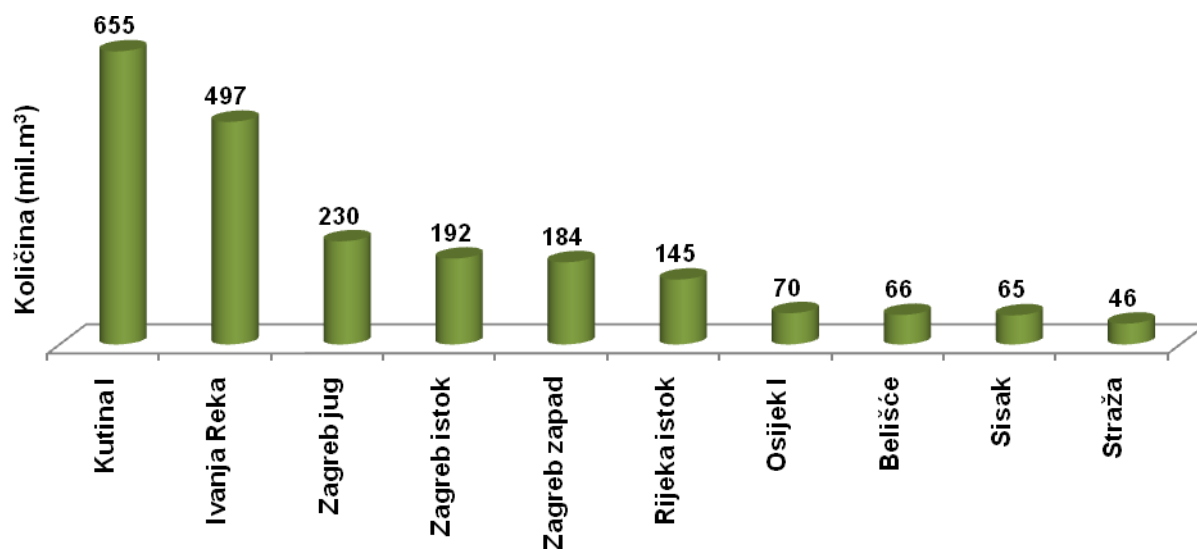
Količine plina isporučene na izlazima iz TS prema kategorijama priključenih sustava:

	1. 1–31. 12. 2010. m ³	1.1–31. 12. 2011. m ³	%
Distribucijski sustavi	1.311.174.279	1.216.915.037	-7,19
Industrija na TS-u	324.630.422	422.062.237	30,01
HEP (El-To i Te-To)	682.090.617	698.942.012	2,47
Petrokemija	641.508.910	652.157.620	1,66
PSP Okoli	427.730.691	319.227.175	-25,37
UKUPNO	3.387.134.919	3.309.304.081	-2,30

Graf 3. Količine plina isporučene na izlazima

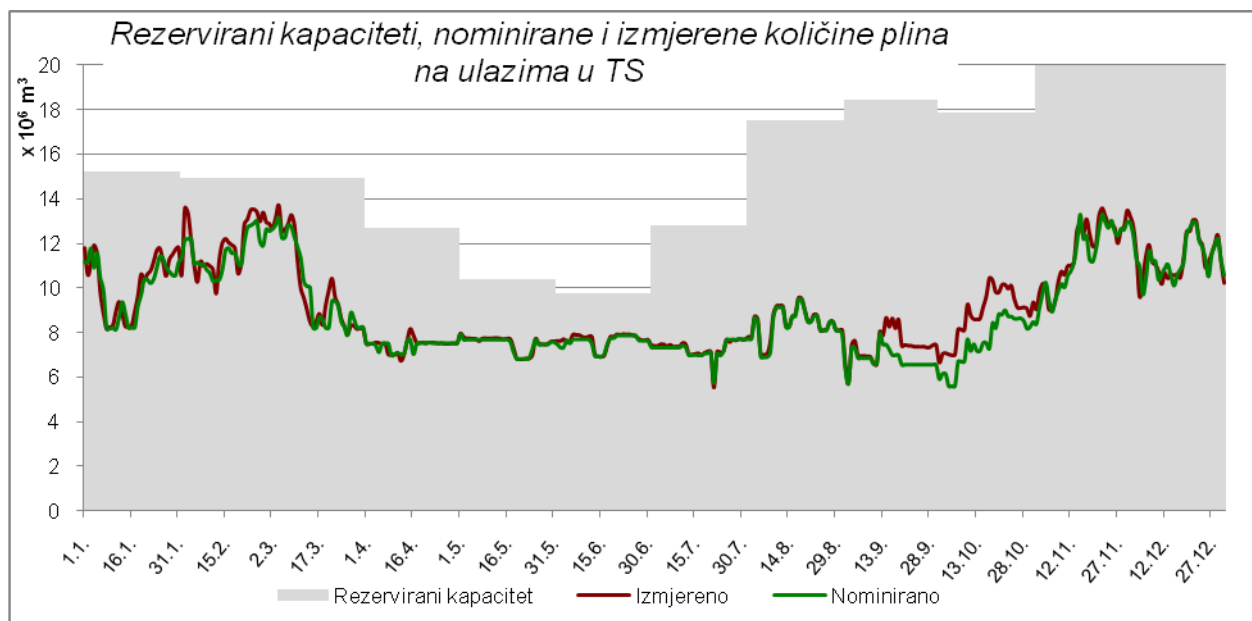
Isporuke za distribucijske kupce smanjene su za 7,2% u odnosu na 2010. godinu. Detaljnijom analizom podataka utvrđeno je da je smanjenje potrošnje posljedica viših temperatura okoline. Isporuke za industrijske kupce te HEP i Petrokemiju povećane su u odnosu na 2010. godinu.

Graf 4. Količine isporučene na 10 IMRS-a preko kojih je u 2011. g. isporučeno najviše plina

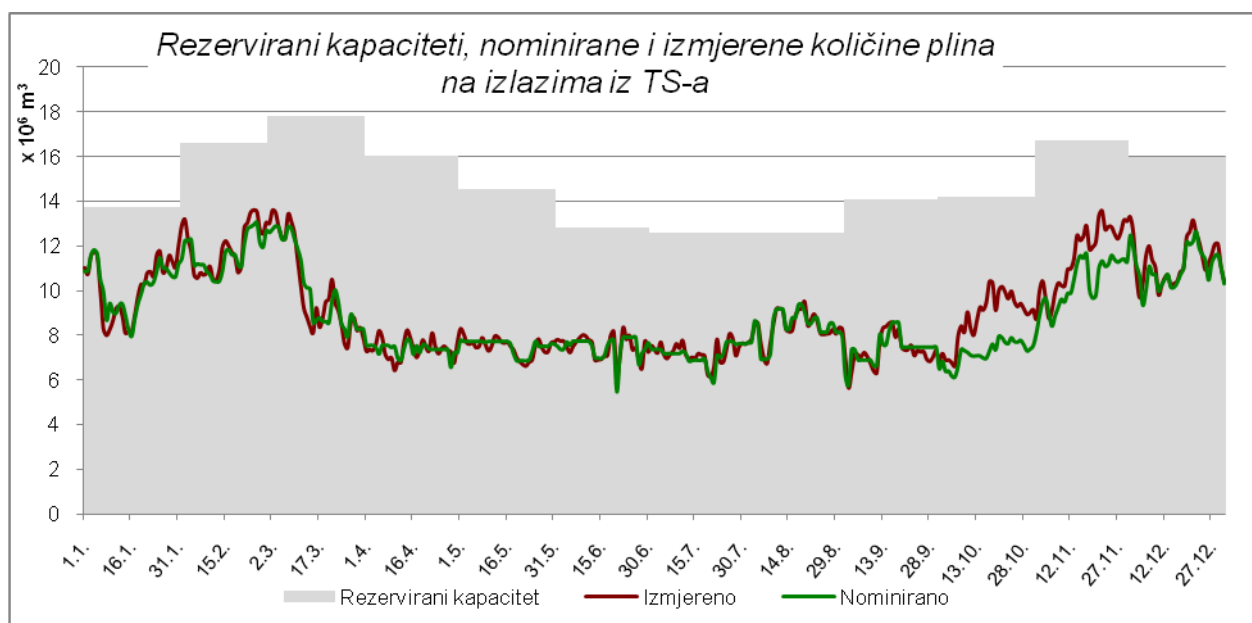
KORIŠTENJE KAPACITETA TRANSPORTNOG SUSTAVA

Tijekom 2011. godine korisnici transportnog sustava rezervirali su kapacitete na godišnjoj i mjesečnoj razini, na temelju kojih je voditelj bilančne skupine Prirodni plin svakodnevno nominirao korištenje usluge transporta.

Graf 5. Usporedba rezerviranih kapaciteta te nominiranih i izmjerenih količina plina na ulazima u TS, uključujući povlačenje plina iz PSP-a Okoli

Rezervacija ukupnog kapaciteta svih ulaznih priključaka veća je za razdoblje od kolovoza do prosinca 2011. godine zbog rezervacije kapaciteta na ulazu Dravaszerdahely–Donji Miholjac te zbog povećanja rezervacije kapaciteta za mjesec prosinac na svim ulazima u TS za bilančnu skupinu Prirodni plin.

Graf 6. Usporedba rezerviranih kapaciteta te nominiranih i izmjerenih količina plina na izlazima iz TS, uključujući utiskivanje plina u PSP Okoli

Rezervacija ukupnog kapaciteta svih izlaznih priključaka veća je za mjesec veljaču i ožujak te studeni i prosinac kada podzemno skladište prirodnog plina može raditi u režimu proizvodnje i utiskivanja. U skladu s tim korisnik transportnog sustava rezervirao je kapacitet na PSP-u za utiskivanje i za proizvodnju.

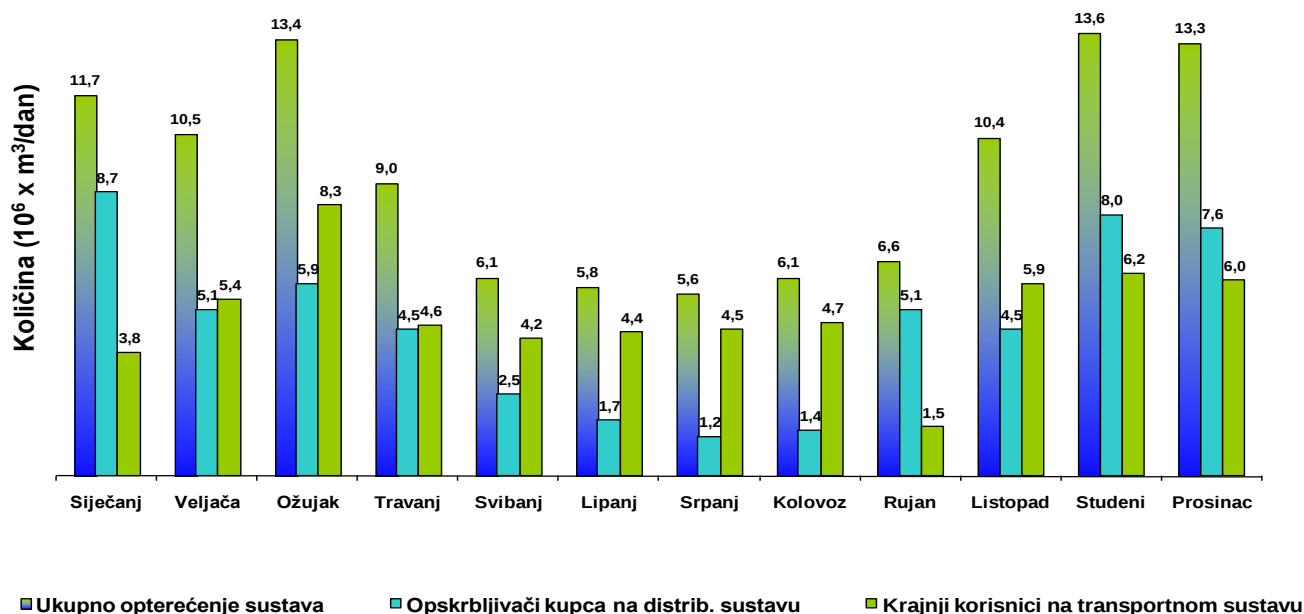
ISKORIŠTENOST KAPACITETA TRANSPORTNOG SUSTAVA I NAJVEĆA DNEVNA OPTEREĆENJA

Podaci za najveća dnevna opterećenja prikupljaju se svakodnevno putem sustava za daljinsko očitavanje i obrađuju u skladu sa zakonskom regulativom. Obradom podataka utvrđuju se iskorištenost kapaciteta i dnevna opterećenja sustava.

Na razini sustava tijekom 2011. godine najveće dnevno opterećenje u iznosu od 13.581.207 mil. m³/dan zabilježeno je 22. 11. 2011. godine.

Najveće dnevno opterećenje prema kupcima na distribucijskim sustavima zabilježeno je 31. 1. 2011. godine u iznosu od 8.741.314 m³/dan.

Najveće dnevno opterećenje prema krajnjim kupcima na transportnom sustavu zabilježeno je 22. 11. 2011. godine u iznosu od 6.235.903 m³/dan.

Graf 7. Najveća dnevna opterećenja u 2011. godini

ISKORIŠTENOST KAPACITETA NA ULAZIMA U TRANSPORTNI SUSTAV

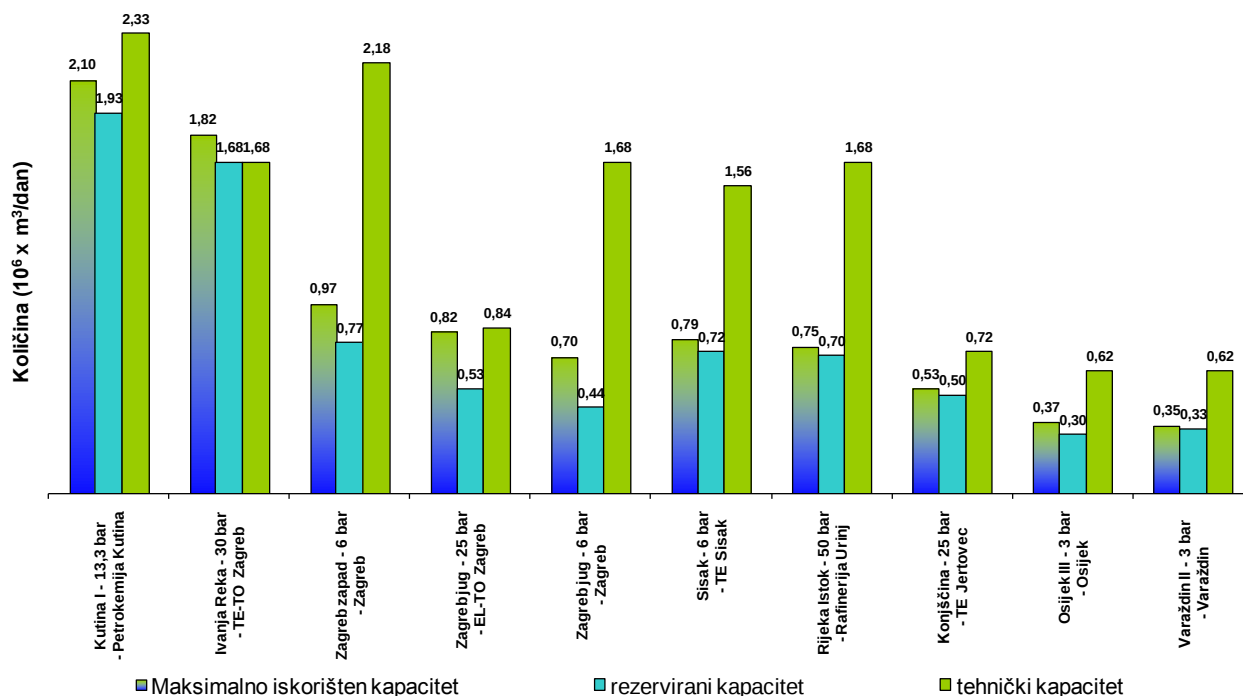
Tehnički i iskorišteni kapaciteti ulaza u TS

	Tehnički kapacitet (m ³ /h)	Najveći iskorišteni kapacitet (m ³ /h)
UMS Rogatec	210.000	135.800
UMS Terminal Pula	240.000	184.400
Panon ukupno	93.846	93.846
UMS Donji Miholjac	400.000	65.000

Ukupni tehnički kapacitet ulaza u transportni sustav (bez PSP-a Okoli) iznosi 22.652.320 m³/dan.

ISKORIŠTENOST KAPACITETA NA IZLAZIMA IZ TRANSPORTNOG SUSTAVA

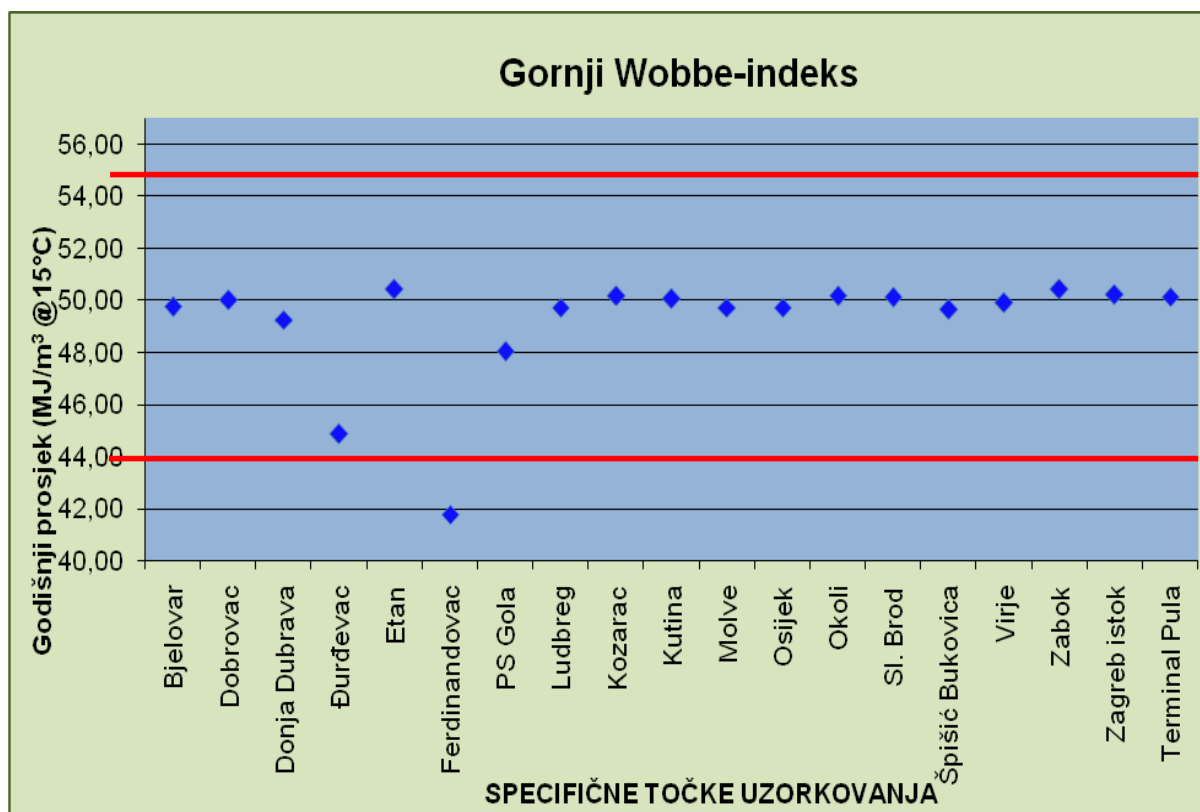
Ukupni tehnički kapacitet izlaza iz transportnog sustava iznosi približno 36.000.000 m³/dan. Tijekom 2011. godine bila su aktivna 193 priključka preko kojih je plin isporučivan korisnicima. U nastavku je prikaz 10 priključaka s najvećim korištenjem kapaciteta.

Graf 8. Iskorišteni, rezervirani i tehnički kapacitet na 10 priključaka s najvećim korištenjem kapaciteta

KVALITETA PLINA

U skladu s Općim uvjetima za opskrbu prirodnim plinom operator transportnog sustava obavezan je osigurati praćenje kvalitete plina. Analizom podataka o sastavu plina utvrđeno je da je kvaliteta plina koji ulazi u transportni sustav na većini ulaza u skladu sa standardnom kvalitetom koja je propisana Općim uvjetima za opskrbu plinom. Odstupanja od standardne kvalitete utvrđena su na: UMS Ferdinandovac, UMS Gola, UMS Terminal Pula, UMS Molve i UMS Etan.

Graf 9. Prosječne vrijednosti gornjeg Wobbe-indeksa na specifičnim točkama

Tijekom 2011. godine nije bilo reklamacija kupaca na kvalitetu plina.

Od prosinca 2011. godine Plinacro na svojoj internetskoj stranici objavljuje iznose donjih ogrjevnih vrijednosti prirodnog plina koje opskrbljivači i vođitelji bilančnih skupina koriste u procesu nominacija korištenja transportnog sustava, za potrebe preračunavanja količina prirodnog plina iskazanih u mjernoj jedinici m³/h (m³/dan) u mjernu jedinicu energije kWh/h (kWh).

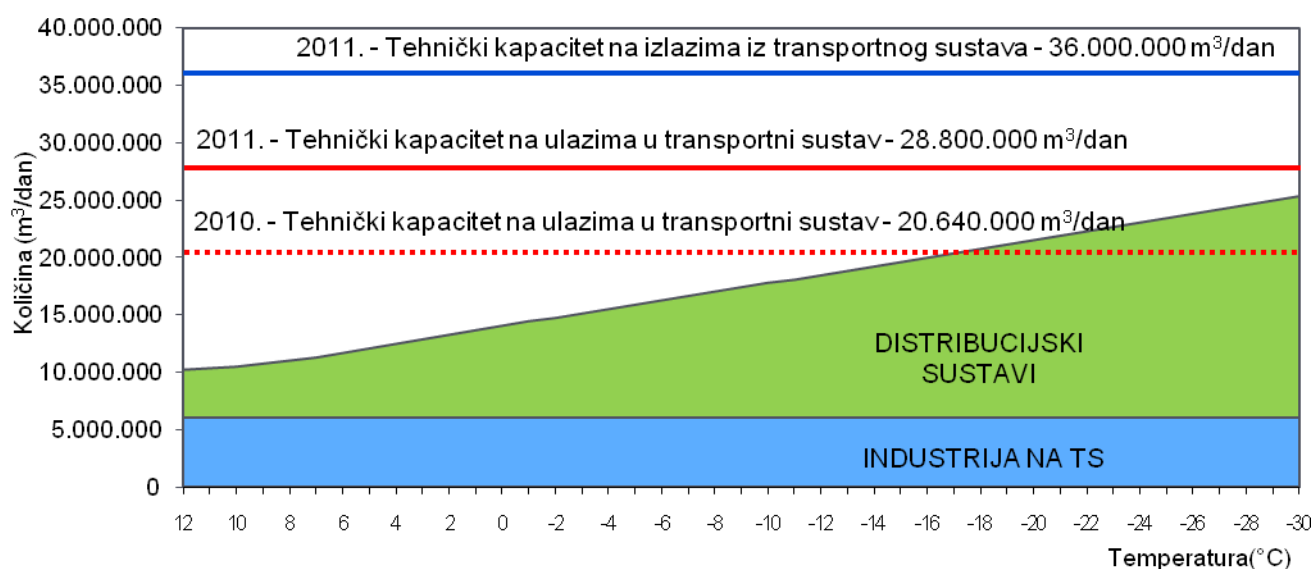
URAVNOTEŽENJE SUSTAVA

Opskrbljivač Prirodni Plin d.o.o. osigurao je uravnoteženje transportnog sustava utiskivanjem viška plina u PSP Okoli tijekom ljetnog razdoblja te povlačenjem potrebnih količina plina iz skladišta u zimskom razdoblju.

Plinacro je za potrebe uravnoteženja sustava na satnoj i, ograničeno, dnevnoj osnovi koristio operativnu akumulaciju. Operativna akumulacija korištena je od $-139.000 \text{ m}^3/\text{h}$ do $+139.877 \text{ m}^3/\text{h}$, odnosno od $-970.942 \text{ m}^3/\text{dan}$ do $+997.236 \text{ m}^3/\text{dan}$. Pravodobnim odvajanjem 75 i 50-barskog sustava te punjenjem 75-barskog sustava do maksimalnog tlaka osigurane su dodatne količine plina potrebne za uravnoteženje sustava u razdoblju povećane potrošnje prirodnog plina.

SIGURNOST OPSKRBE

S gledišta sigurnosti opskrbe tijekom 2011. godine nije bilo teškoća u radu plinskoga transportnog sustava. Kapaciteti transportnog sustava omogućavali su da potrebe tržišta plina budu potpuno zadovoljene. Do puštanja u rad novoizgrađenog plinovoda Slobodnica–Donji Miholjac DN 800 korisnicima je na raspolaganju bio kapacitet u iznosu od $860.000 \text{ m}^3/\text{h}$, a nakon puštanja u rad interkonekcijskog plinovoda na raspolaganju im je više od $1.200.000 \text{ m}^3/\text{h}$, čime je moguće zadovoljiti potrebe tržišta plina i pri ekstremno niskim temperaturama okoline.

Graf 10. Raspoloživi ulazni i izlazni kapaciteti te potrošnja plina pri određenim temperaturama okoline

NADZOR I UPRAVLJANJE

Nadzor i upravljanje transportom plina i objektima na transportnom sustavu obavlja se kontinuirano, 24 h na dan, 365 dana na godinu iz Nacionalnoga dispečerskog centra. U funkciji nadzora i upravljanja je SCADA-sustav s pripadajućim radijskim i optičko-komunikacijskim vezama za prijenos podataka.

U SCADA-sustav uključeni su: 6 UMS, 47 MRS, 66 BS, 10 MČS, 14 MRČ/PČ i PSP Okoli. Kontinuiranim nadzorom objekata uključenih u SCADA-sustav radnici NDC-a prate stanje objekata i opreme na objektima, analiziraju alarmna stanja na sustavu te poduzimaju korektivne aktivnosti za njihovo uklanjanje. Preusmjeravanjem protoka plina na plinskim čvorovima osigurane su ugovorne obveze vezane za prihvat plina u transportni sustav i predaju plina korisnicima na izlazu iz transportnog sustava.

Primarni i redundantni sustav u svakom su trenutku sinkronizirani, a nakon ispada jednog sustava drugi može odmah preuzeti sve funkcije nadzora i upravljanja plinskim transportnim sustavom.

Nova pravila na otvorenom tržištu plina, čija je primjena počela u 2010. godini, provođena su uz manji broj intervencija STU-a nego što je to bio slučaj prethodne godine. Korisnici su poboljšali planiranje na dnevnoj i satnoj osnovi te su najave preuzimanja ili predaje plina u transportni sustav odstupale manje od ostvarenih protoka nego prethodne godine, osim u razdoblju rujna i listopada kada korisnici nisu rezervirali kapacitete.

Prijelaz na korištenje mjerne jedinice kWh umjesto m³ od 1. 1. 2012. godine zahtijevao je detaljnu i pravodobnu pripremu s obzirom na dinamičnost i povezanost poslovnih procesa te razmjenu podataka sa sudionicima na tržištu prirodnog plina, a radi rezervacija, nominacija i obračuna usluge korištenja transporta plina i obračuna isporučenih količina plina.

2.2. PRODAJA TRANSPORTNIH KAPACITETA

Zakonska regulativa tržišta plina (*Opći uvjeti za opskrbu prirodnim plinom* i *Pravilnik o organizaciji tržišta prirodnog plina*) koja se primjenjuje od 1. 1. 2010. g. još nije potpuno zaživjela. Unatoč pozitivnim pomacima i nadalje su prisutne teškoće u provedbi propisanih pravila, što posebice dolazi do izražaja u postupcima ugovaranja transporta, nominacija korištenja transporta, raspodjele količina (alokacija), postupaka uravnoteženja, kao i načina organiziranja i uloge bilančnih skupina.

Za plinsku godinu 2010/2011. od ukupno 48 ugovora o transportu koji su dostavljeni korisnicima (37 postojećih i 11 novih na mjesečnoj razini), sklopljeno je samo 19 obostrano potpisanih ugovora. Dio korisnika i nadalje je odbijao potpisati ugovor iako su samo 4 korisnika iskazala neslaganje s pojedinim ugovornim odredbama.

Niz teškoća ponovio se i pri ugovaranju za plinsku godinu 2011/2012. (od 1. 10. 2011. do 30. 9. 2012. g.). Voditelj bilančne skupine Prirodni plin d.o.o. do propisanog je roka (31. 7. 2011) podnio zahtjev za rezervaciju kapaciteta transportnog sustava na godišnjoj razini za samo 10 korisnika. Nakon isteka zakonskog roka za sve je ostale korisnike transportnih kapaciteta rezervacija bila moguća samo na mjesečnoj, odnosno višemjesečnoj razini. Do početka plinske godine nije bio podnesen zahtjev za rezervaciju za 14 postojećih korisnika transportnog sustava pa stoga nisu imali osnovu za korištenje/ugovaranje usluge transporta plina za listopad. Korištenje transportnog sustava ipak im je omogućeno, samo iz razloga sigurnosti opskrbe plinom njihovih kupaca.

S obzirom na to da se ista situacija ponavljala i sljedećih mjeseci, obaviješteni su Hrvatska energetska regulatorna agencija te Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva sa zahtjevom da u okviru svojih nadležnosti s voditeljem bilančne skupine poduzmu potrebne mjere kako bi postupak rezervacije i raspodjele kapaciteta transportnog sustava tekao u skladu sa zakonskim odredbama i bez dovođenja u pitanje sigurnosti transporta plina i opskrbe plinom kupaca.

U konačnici, za plinsku godinu 2011/2012, od ukupno 84 ugovora o transportu plina u pisanom su obliku sklopljena 32, dok je 48 ugovora realizirano u 2011. godini. Samo su 2 korisnika iskazala neslaganje s pojedinim ugovornim odredbama, dok su s ostalim korisnicima (koji su odbili potpisati ugovore, a koriste usluge) odnosi regulirani Zakonom o obveznim odnosima.

Na temelju dosadašnjih iskustava i ubuduće očekujemo teškoće u operativnom radu i provedbi propisanih pravila, sve dok ne bude provedena revizija postojećeg modela tržišta prirodnog plina.

PRIKLJUČENJE NA TRANSPORTNI SUSTAV

Tijekom 2011. godine u rad su pušteni objekti PMRS Poreč, PMRS Rovinj i PMRS Ogulin te su s operatorima distribucijskih sustava zaključena 4 ugovora o priključenju na transportni sustav.

Otvaranje tržišta

U 2011. g. znatno su se intenzivirale aktivnosti vezane uz daljnje otvaranje tržišta te je održan niz sastanaka s potencijalnim domaćim, ali i inozemnim korisnicima, a radi upoznavanja važeće zakonske regulative, mogućnosti osnivanja novih bilančnih skupina, rezervacije kapaciteta i uravnoteženja transportnog sustava, mogućnosti i uvjeta korištenja postojećih dijelova transportnog sustava u okviru mogućih interkonekcija, ishođenja izuzeća na pravo pristupa (kapacitetima plinovoda) trećih strana i prava ugovaranja naknade za korištenje sustava.

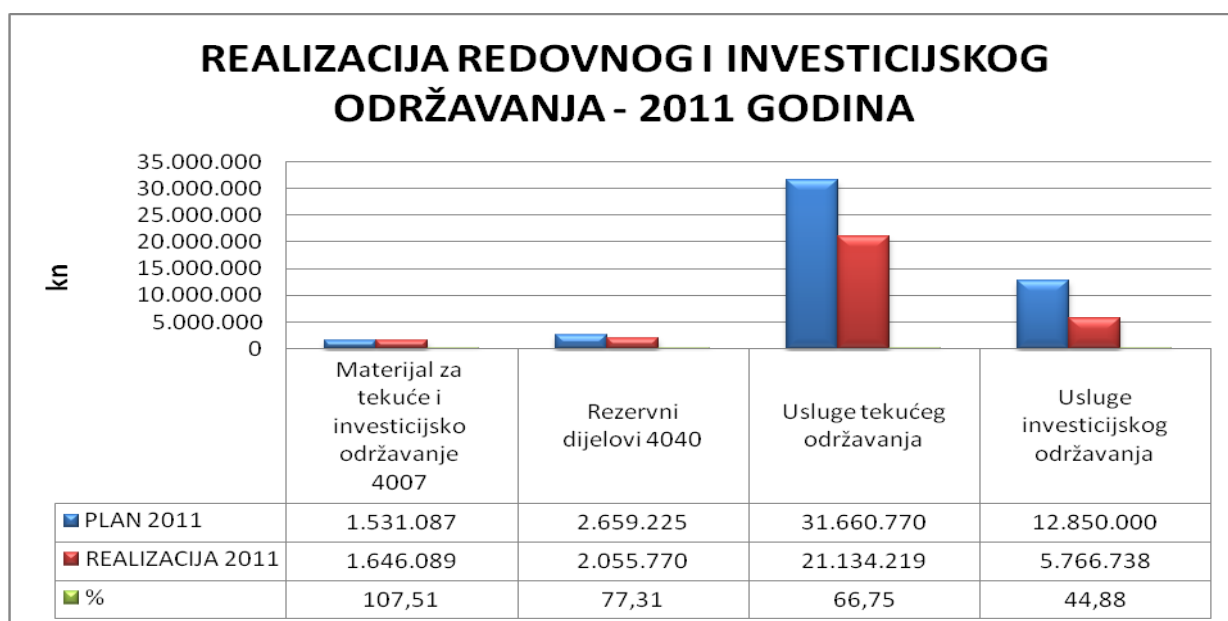
Tijekom godine aktivno smo sudjelovali u procesu otvaranja tržišta prirodnog plina, odnosno u stvaranju prijedloga zakona i podzakonskih akata koji su glavni preduvjet za regulaciju i organizaciju tržišta u skladu s Trećim paketom energetske zakon EU-a.

2.3. ODRŽAVANJE PLINSKOGA TRANSPORTNOG SUSTAVA

Održavanje plinskoga transportnog sustava sjedinjuje niz aktivnosti koje su nužne za ostvarenje ciljeva tvrtke Plinacro d.o.o., utvrđenih obvezama operatora plinskoga transportnog sustava:

- pouzdan i siguran transport plina, tj. raspoloživost kapaciteta za preuzimanje, transport i isporuku plina u skladu s ugovornim obvezama;
- održavanje tehnoloških objekata sustava u stanju stalne raspoloživosti;
- stvaranje preduvjeta za nastavak razvoja transportnog sustava završetkom radova na postojećem 75-barskom sustavu (MRS) i izgradnjom transportnog sustava u skladu s Planom razvoja, izgradnje i modernizacije plinskoga transportnog sustava od 2007. do 2011. godine.

Neprekidnim nadzorom transportnog sustava, njegovom pripremom za posebne uvjete rada, analizom uvjeta i predviđanjem ponašanja sustava, pravodobnim prosljeđivanjem informacija o stanju sustava, upravljanjem i fizičkim nadzorom tehnoloških objekata te njihovim održavanjem osigurano je obavljanje usluge transporta potpuno u skladu s ugovornim obvezama.

Financijska realizacija plana održavanja manja je od planirane za 2011. g., dijelom zbog odgode nekih planiranih radova investicijskog održavanja (generalni popravak kotlovnica, proširenje sustava daljinskog očitavanja i zamjena slavina), što ne utječe na sigurnost rada transportnog sustava, a dijelom i zbog postignutih nižih cijena radova i usluga na javnim nadmetanjima.

U 2011. godini preuzeti su ovi novoizgrađeni objekti plinskoga transportnog sustava:

- II. dio plinovodnog sustava Like i Dalmacije (magistralni plinovod Josipdol–Gospić DN 500/75, odvojni plinovodi za MRS Otočac i Gospić te MRS Otočac i Gospić);
- III. dio plinovodnog sustava Like i Dalmacije (magistralni plinovod Gospić–Benkovac DN 500/75, odvojni plinovodi za MRS Obrovac, Zadar i Biograd te MRS Gračac, Obrovac, Zadar, Biograd i Benkovac).

U dijelu redovitog održavanja tijekom 2011. g. obavljani su:

- *radi osiguranja sigurnog i pouzdanog rada transportnog sustava:*
 - kontinuirana kontrola i rukovanje transportnim parametrima (tlak, količine, kvaliteta plina) objekata u daljinskom prijenosu (tehnoški nadzirani objekti) i ostalih objekata (povremeno nadzirani objekti), i to pogonskim rukovanjem opremom i uređajima na transportnom sustavu, preusmjeravanjem tokova plina, otvaranjem i zatvaranjem dijelova ili cijelih objekata i održavanjem funkcionalnosti sustava.
- *radi primjene pravila, uputa i tehničkih uvjeta za aktivnosti u zaštitnom pojasu, kao i mjera zaštite na radu, zaštite od požara i zaštite okoliša:*
 - redoviti obilazak trasa plinovoda uz detekciju propuštanja, nadzor zaštitne zone i stanja trasa, obilasci i kontrole rada objekata transportnog sustava i uređaja na plinovodima, kontrola i udešavanja blokadne, sigurnosne, redukcijske i regulacijske opreme MRS-a i MRČ-a, intervencije zbog narušavanja zaštitne zone plinovoda od strane trećih osoba te niz aktivnosti tijekom kojih je obavljeno oko 14.500 obilazaka i prijeđeno više od 1.300.000 km.
- *radi pogonskih mjerenja preuzetih i transportiranih količina plina u dopuštenim granicama točnosti:*
 - kontinuirana kontrola komercijalnih i tehnoloških mjernih setova, 24 očitavanja transportiranih količina na svih 287 mjernih mjesta (1. i 16. u mjesecu), uzimanje uzoraka plina za izračun kalorične vrijednosti (24 puta s 20 mjesta).
- *radi održavanja primarne opreme objekata transportnog sustava, zaštitnih, obračunskih mjernih i procesnih uređaja te opreme u funkciji NDC-a, kao i telekomunikacijske opreme i uređaja:*
 - **održavanje trasa i koridora:** krčenje raslinja na trasama plinovoda (418.300 m²), košnja trave (10.959.395 m²), postavljanje oznaka na trasama plinovoda i sl.;
 - **održavanje plinovoda:** čišćenje i provjera prohodnosti (s pomoću Bi-Di čistača), priprema za in-line snimanje do postizanja zadovoljavajuće čistoće plinovoda (bez ulja, prašine i ostalih nečistoća), in-line snimanja stanja stijenki plinovoda (ukupno obuhvaćeno oko 200 km plinovoda), snimanje stanja izolacije PCM-metodom, izrada zaštite plinovoda betonskom pločom na 4 lokacije i ugradnja sifona na jednoj lokaciji;

- **popravci oštećenja na plinovodima:**

- a) popravak 39 oštećenja (prethodno utvrđenih in-line inspekcijama) ugradnjom kompozitnih obujmica RES-Q, i to na:
 - DN 300 Ludbreg–Varaždin (ugrađeno 8 obujmica),
 - DN 300 Budrovac–Ivanić Grad (ugrađeno 17 obujmica),
 - DN 500 Zabok–Ivanja Reka (ugrađeno 13 obujmica),
 - DN 500 Ivanja Reka–Ivanić Grad (ugrađena 1 obujmica);
- b) interventni popravci plinovoda:
 - DN 500 Ivanić Grad–Zagreb (nakon dobivanja izvještaja in-line inspekcije postavljena je kompozitna obujmica na mjestu oštećenja/udubljenja (dent)),
 - DN 150 PČ Ludina–CPS Okoli (zbog oštećenja nastalog krčenjem kanala u mjestu Okoli, izrađena je lira i plinovod je spušten na dubinu od 1,20 m),
 - DN 150 Zabok–Kumrovec (zbog manjeg propuštanja plina utvrđenog tijekom redovite detekcije),
 - DN 600 Zagreb–Kutina na PČ Kozarac (zbog mehaničkog oštećenja izlaznih cijevi 2“ na prijelazu ispod prometnice);
- c) popravak izolacije plinovoda: na 17 lokacija popravljena su ukupno 152 m² cijevi;
- d) ugradnja lire:
 - DN 100 Đurđenovac–Čačinci (u dužini od 15 m zbog oštećenosti plinovoda),
 - DN 300 Budrovac–Ivanić Grad, u dužini od 20 m, uz spuštanje plitko ukopanog plinovoda u dužini od 200 m);
- e) održavanje sustava katodne zaštite: detaljni pregled i snimanje ON/OFF-potencijala na 390 km trase katodne zaštite uz provjeru ispravnosti, popravak i zamjena neispravnih uređaja;
- f) održavanje blokadnih stanica na plinovodima: servisni pregledi, radovi na održavanju sustava LBC-uređaja na mjestu ugradnje, servisi pojedinih komponenata sustava;
- g) održavanje MRS-a: održavanje kotlovnica i redukcijskih linija;

- **građevinsko održavanje** objekata plinskoga transportnog sustava

- **održavanje sustava za prijenos podataka i upravljanje MRS i MRČ:**

- a) održavanje procesnih računala, sustava besprekidnih napajanja
- b) radijski komunikacijski sustav i optički komunikacijski sustav: redoviti godišnji pregled i održavanje sustava sigurnosne rasvjete svih antenskih stupova na objektima

transporta plina, sustava mikrovalnih digitalnih linkova za prijenos podataka na RR objektima i objektima transporta plina, sustava UHF baznih i UHF krajnjih radijskih uređaja za prijenos podataka, sustava VHF repetitora i VHF krajnjih radijskih uređaja u sustavu govornih komunikacija

c) redovito održavanje sustava, intervencije na uklanjanju kvarova te analiza rada sustava na MP Pula–Slavonski Brod, redovito održavanje aktivne mrežne opreme.

Najvažniji **radovi investicijskog održavanja** obavljani su na:

- održavanju blokadnih stanica na plinovodima
- održavanju sustava katodne zaštite
- održavanju kotlovnica.

U dijelu interventnih radova izdvajamo radove uzrokovane poremećajima u radu dehidracije plina na platformi Ivana K, a koji je izazvao poremećaj u radu redukcijske opreme na MRS-ima priključenim na taj dio transportnog sustava.

Aktivnosti u zaštitnom pojasu plinovoda za potrebe trećih osoba

Gotovo su svakodnevne aktivnosti vezane za radove u zaštitnom pojasu plinovoda, a od važnijih radova obavljenih temeljem izdanih suglasnosti može se izdvojiti:

- izmicanje plinovoda DN 150 PČ Žabno–Križevci u Križevcima i DN 150 Žabno–Vrbovec u mjestu Gradec, zbog radova na izgradnji autoceste Zagreb–GP Gola
- izmicanje dijela plinovoda DN 150 Beničanci–Cementara na mjestu križanja plinovoda s obilaznicom grada Našica na zahtjev investitora HC-a
- radovi na izmicanju i zaštiti dionica magistralnih plinovoda DN 500 Zagreb Zapad–Zagreb Istok i DN 700 Lučko–Ivanja Reka u naselju Buzin na gradilištu budućega trgovačkog centra Supernova u duljini od 334 m (2. i 3. 9. 2011).

Tijekom svibnja obavljeno je preseljenje Službe održavanja i Regije transporta plina Središnja Hrvatska u prostor nove poslovne zgrade Plinacro u Ivanić Gradu.

U sklopu poslovnog objekta u Ivanić Gradu nalazi se i novi skladišni prostor u koji je preseljena roba sa svih nekadašnjih lokacija te je time osigurano i centralizirano skladišno poslovanje za Plinacro.

3. RAZVOJNE I MEĐUNARODNE AKTIVNOSTI

Sve razvojno-investicijske aktivnosti obavljale su se u skladu s Planom ulaganja za 2011. g. te prema odobrenom *Planu razvoja plinskoga transportnog sustava Republike Hrvatske 2010–2014, revizija 3*, a podijeljene su u četiri grupe:

- Osnovni (nacionalni) plinski transportni sustav
- Tranzitni plinski transportni sustav
- Interkonekcije
- Ostali projekti.

3.1. Osnovni (nacionalni) plinski transportni sustav

Čine ga ovi razvojni projekti:

- **Magistralni plinovod Kozarac–Sisak DN 800/75:** izrađene su stručne podloge (posebna geodetska podloga, geološki elaborat i studija trase)
- **Magistralni plinovod Ploče–Dubrovnik DN 1000/75:** u tijeku je postupak ocjene Studije utjecaja na okoliš
- **Magistralni plinovod Osijek–Vukovar DN 800/75:** dobiveno je rješenje o prihvatljivosti zahvata na okoliš (SuO), u tijeku je izrada idejnog projekta i dobivanja lokacijske dozvole

3.2. Tranzitni plinski transportni sustav

Nastavljene su aktivnosti na:

- **Magistralni plinovod Zlobin–Omišalj DN 1000/100:** izrađen je idejni projekt i krajem 2011. dobivena je lokacijska dozvola (nepravomoćna)
- **Magistralni plinovod Zlobin–Bosiljevo DN 1000/100:** izrađena je Studija utjecaja na okoliš i očekuje se pokretanje postupka procjene utjecaja na okoliš
- **Magistralni plinovod Donji Miholjac–Osijek DN 800/75:** krajem godine SuO plinovoda upućena je na javnu raspravu
- **Magistralni plinovod Vukovar–Negoslavci DN 800/75:** izrađen je idejni projekt, zahtjev za izdavanje lokacijske dozvole bit će moguće podnijeti kada se provedu izmjene i dopune prostornoplanske dokumentacije

3.3. Interkonekcije

Intenzivne međunarodne aktivnosti bile su usmjerene na projekte interkonekcije s plinovodnim sustavima iz okruženja.

- **Međunarodni plinovod Zlobin–Rupa DN 1000/100:** osigurava novi interkonekcijski spoj s plinovodnim sustavom Republike Slovenije. S tvrtkom Plinovodi d.o.o. (bivši Geoplin plinovodi) potpisan je Sporazum o točki interkonekcije međunarodnog plinovoda Zlobin–Rupa–Ješane–Kalce. Za projekt je proveden postupak procjene utjecaja zahvata na okoliš, prvi put u skladu s konvencijom ESPOO o prekograničnom utjecaju, a u tijeku je izrada i usuglašavanje sa slovenskim operatorom tehničkih i funkcionalnih parametara interkonekcije Zlobin–Rupa–Kalce.
- **Međunarodni podmorski plinovod Omišalj–Casal Borsetti:** izrađena je tehnoeekonomska studija
- **Međunarodni plinovod Dubrovnik–Prevlaka–Dobreč DN 1000/75:** u tijeku je procjena utjecaja zahvata na okoliš
- **Međunarodni plinovod Lička Jesenica–Bihać (BiH) DN 400/75:** jedan je od mogućih interkonekcijskih projekata/pravaca definiranih u potpisanom Pismu namjere o pripremi projekata interkonekcije između BH-GAS-a i Plinacra (u travnju 2011. g.). Za spomenuti plinovod izrađena je konačna verzija Studije utjecaja na okoliš, a javna rasprava očekuje se početkom 2012. g. Ostali mogući pravci interkonekcije su Sl. Brod–Bosanski Brod–Zenica te Ploče–Mostar, odnosno Zagvozd–Posušje.

3.4. Ostali projekti

- **Južni tok (South Stream):** na temelju Međudržavnog ugovora o Južnom toku, koji je u ožujku 2010. g. potpisan između Vlada Republike Hrvatske i Ruske Federacije, potpisanog *Ugovora o povjerljivosti* između Plinacra i Gazproma i izrađene Studije izvedivosti, krajem 2011. g. predstavnici Gazproma i Giprospektgaza predložili su Plinacru separat Konsolidirane studije izvedivosti za Južni tok koji definira uključivanje RH u projekt. Tim je separatom kao optimalna varijanta odvojka trase Južnog toka za Hrvatsku određena trasa Bačko Novo Selo–Sotin–Slobodnica. Razmatrani su daljnji koraci suradnje u provedbi projekta.
- **Jonsko-jadranski plinovod (IAP):** jedan je od tri projekta za koje je odobreno bespovratno financiranje iz fondova EU-a – iz sredstava WBIF-a odobreno je 3,5 mil. eura. Od niza aktivnosti koje su se provodile na projektu tijekom 2011. izdvajamo: osnivanje zajedničke radne grupe Trans Adriatic Pipeline (TAP) / Plinacro, Sjednicu međudržavnog odbora projekta IAP s odabranim konzultantima WBIF-a održanu u rujnu 2011. g. na Bledu gdje je raspravljan daljnji tijek izrade sveobuhvatne Studije izvodljivosti projekta IAP, u studenome je u MINGORP-u održan sastanak s predstavnicima tvrtke TAP

vezano uz potpisivanje Međuministarske deklaracije za projekt IAP na kojem je dogovoreno da sva nadležna ministarstva država kojima će prolaziti plinovod potpišu Međuministarsku deklaraciju s tvrtkom TAP, kao potporu projektu. U prosincu je u MINGORP-u održana IV. sjednica Međudržavnog odbora projekta IAP s dvije točke dnevnog reda: usklađivanje projektnog zadatka sveobuhvatne studije izvodljivosti projekta IAP te prihvatanje teksta Međuministarske deklaracije.

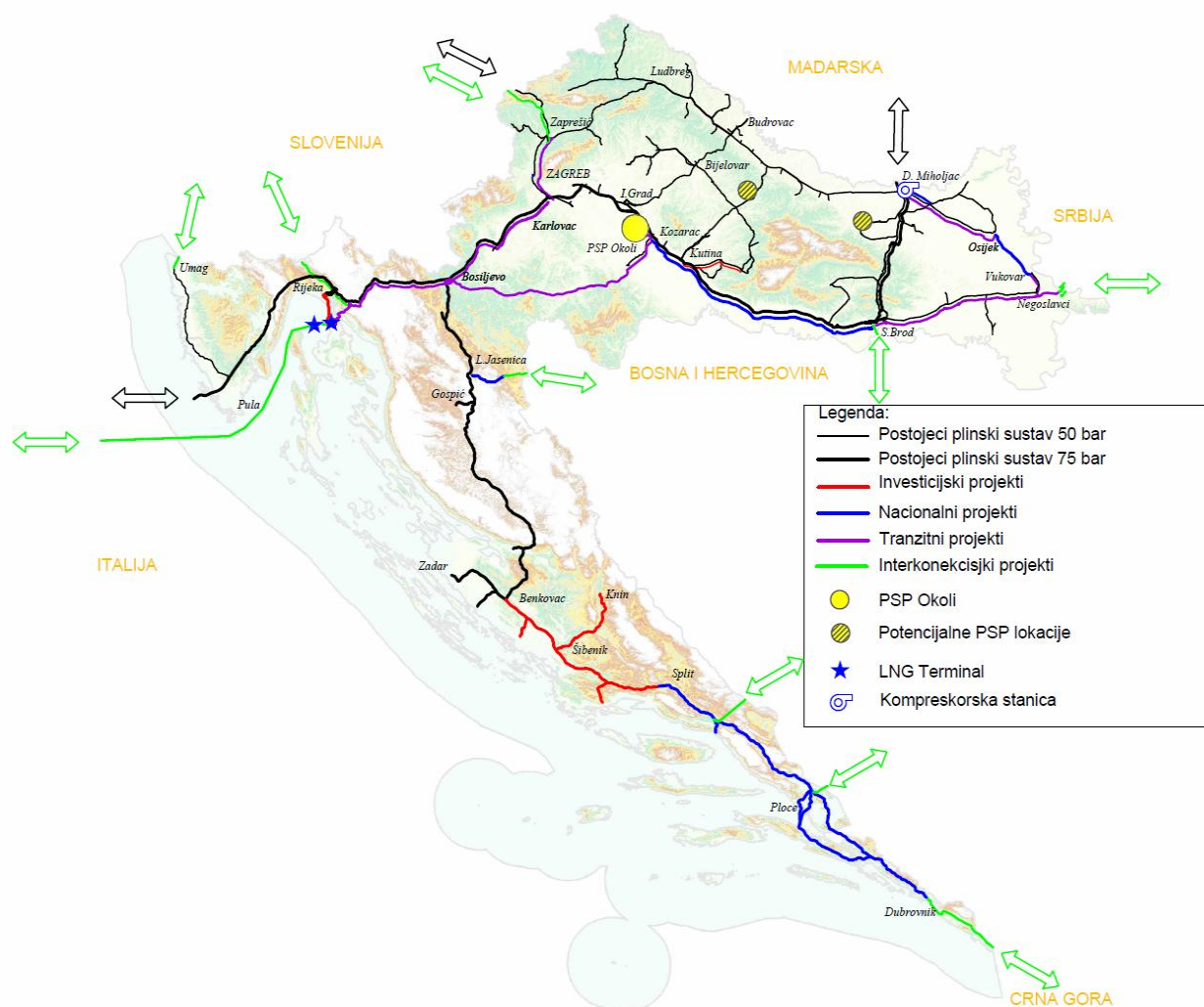
- **LNG RV:** Plinacrov projekt izgradnje instalacija za prihvata LNG-brodovala s opremom za uplinjavanje (LNG RV) kao prethodnica, odnosno poveznica s projektom izgradnje konvencionalnog LNG-terminala izazvao je velik interes. Za financiranje Idejnog rješenja, Studije izvodljivosti uključujući Studiju utjecaja na okoliš i Studiju ekonomske isplativosti te Idejnog projekta, uz potporu EBRD-a osigurano je bespovratno financiranje iz sredstava WBIF-a u iznosu od 1 mil. eura. ToR (Terms of Reference) za sve studije počeo se izrađivati u prosincu 2011, a planirano usuglašavanje i odobrenje od strane EC-a očekuje se krajem siječnja 2012. Planirani početak izrade studija je ožujak 2012, a rok izrade je 16 mjeseci.
- **Projekt NETS:** aktivnosti tijekom 2011. vezane su uz izradu i usuglašavanje temeljnih dokumenata studijske tvrtke NETS (registrirane od strane mađarskog partnera u 2010. g. s ciljem stvaranja preduvjeta za sufinanciranje potrebnih studija iz fondova EU-a), Sporazuma o zajedničkom ulaganju – JVA i Statuta društva – AoA.

Projekt integracije informacijskih resursa Plinacra i izvedba informacijskog sustava za komercijalno upravljanje transportom plina završen je krajem godine. Također, završeni su i preostali procesi: uravnoteženje, priključenje i promjene rezervacija kapaciteta (promjena opskrbljivača) te administriranje sustava. Zbog potrebe promjene zakonske regulative kojom se propisuje izražavanje podataka u energiji (kWh) izmijenjene su sve aplikacije informacijskog sustava za komercijalno upravljanje transportom plina gdje je to bilo potrebno. Završeni su i svi radovi na IT infrastrukturi na redundantnoj lokaciji u Ivanić Gradu, gdje se u okviru ovog projekta nalazi redundantni sustav za komercijalno upravljanje.

Projekt redundantnog sustava daljinskog nadzora i upravljanja plinskim transportnim sustavom također je završen, testiran te preuzet krajem godine.

Kontinuirano se nastavlja suradnja s nizom međunarodnih organizacija: **Gas Infrastructure Europe** (GIE), **Gas Centrom** pri Ujedinjenim narodima / Ekonomskoj komisiji za Europu (UNECE WPG), **Međunarodnom plinskom unijom** (International Gas Union – IGU), **Energetskom zajednicom** (European Community – EC) te aktivno sudjeluje u njihovim aktivnostima.

PLINSKI TRANSPORTNI SUSTAV REPUBLIKE HRVATSKE

4. ULAGANJA U DUGOTRAJNU IMOVINU

Plan izgradnje plinskoga transportnog sustava u 2011. godini, temeljio se na dokumentu Izmjene i dopune Plana razvoja, izgradnje i modernizacije plinskoga transportnog sustava u Republici Hrvatskoj od 2002. do 2011. godine, Drugi razvojno-ulagački ciklus 2007-2011, Revizije 2 i 3.

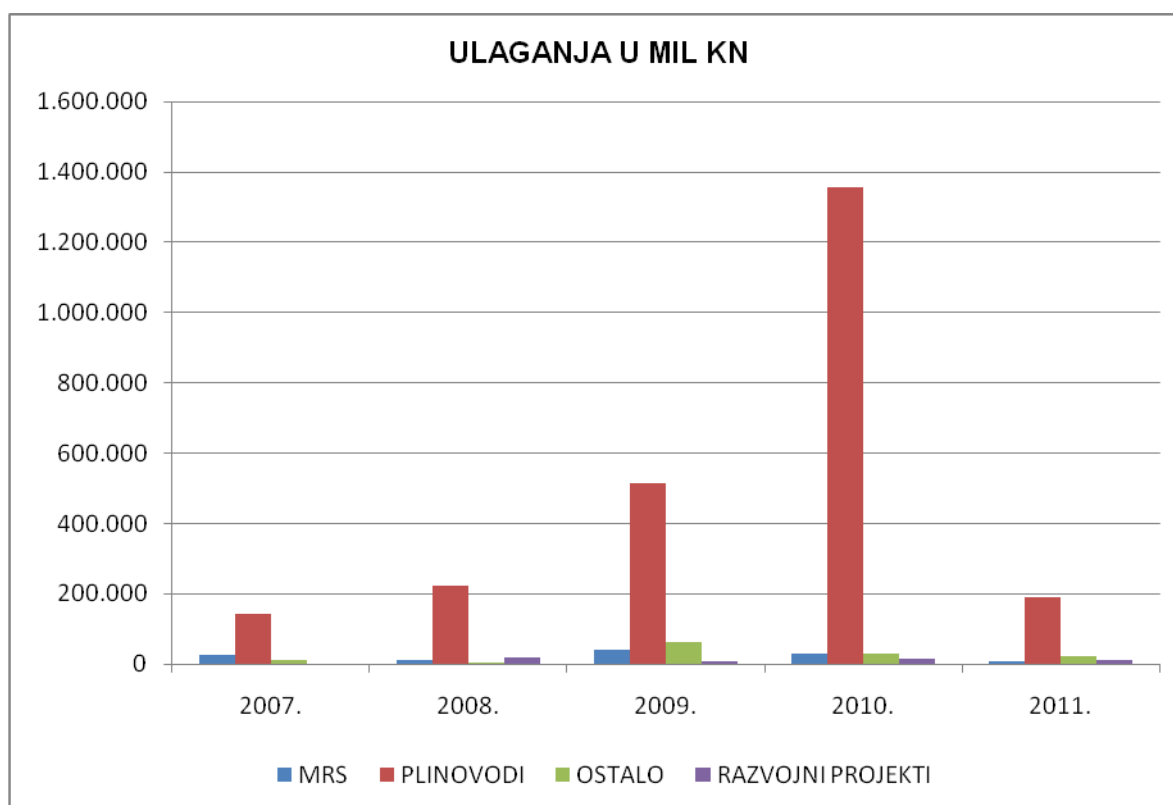
U 2011. g. ulaganja su bitno manja od ulaganja u 2010. g. jer se najveći dio realiziranih aktivnosti odnosio na završne faze izgradnje investicijskih objekata, financijski manjeg opsega. Završena je izgradnja novih 150 km plinovoda.

U objekte plinovodnog sustava ukupno je uložen 199,1 mil. kn (82,4% od planiranoga), i to:

- magistralni plinovodi 105,2 mil. kn, 61% od planiranoga
- regionalni plinovodi 57,8 mil. kn, 110,7% od planiranoga
- odvojni plinovodi 24,5 mil. kn 124,3% od planiranoga
- mjerno-redukcijske stanice 8,9 mil. kn, 56,76% od planiranoga

Razlog nešto nižeg ostvarenja od planiranoga dijelom je odobreni pomak dinamike i rokova gradnje određenih plinovoda za razdoblje nakon 2012. godine sukladno izmijenjenomu tehničkom opisu, ali i pozitivan trend u postizanju nižih cijena usluga i radova na javnim nadmetanjima.

Tijekom prve polovice 2011. godine završeni su radovi izgradnje II. i III. dijela plinovodnog sustava Like i Dalmacije i sustavi su pušteni u rad.

	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.
MRS	26.488	11.097	39.543	30.552	8.913
PLINOVODI	143.385	223.317	515.594	1.355.145	190.244
OSTALO	12.645	4.069	61.459	31.193	22.630
RAZVOJNI PROJEKTI	0	19.309	6.995	14.514	12.409

PLINOVODI

Najveći dio ulaganja (104,6 mil. kn) i aktivnosti realiziran je na završetku izgradnje magistralnog plinovoda Gospić–Benkovac i početku izgradnje plinovoda Benkovac–Split.

- **Magistralni plinovod Gospić–Benkovac** (96 km) pušten je u rad.
- **Magistralni plinovod Benkovac–Split DN 500/75** (96 km) dio je IV. dijela plinovodnog sustava Like i Dalmacije, kojim će se omogućiti plinifikacija Dalmacije. Početak izgradnje bio je sredinom 2011.
- **Magistralni plinovod Kutina–Dobrovac DN 200/50** (31 km): izgradnjom tog plinovoda zamijenit će se veći dio postojećeg sustava plinovoda Kozarac–Lipovljani, Piljenice–Janja Lipa i Janja Lipa–Dobrovac, zbog dotrajalosti i smanjenoga transportnog kapaciteta, a time i pouzdanosti. Dobivena je građevinska dozvola, a početak izgradnje planira se za 2012. g.

Od regionalnih i odvojnih plinovoda izdvajamo:

- **Plinovod Kukuljanovo–Omišalj DN 500/100 (22 km)** osigurat će izravnu vezu hrvatskom sustavu transporta plina s budućim LNG-terminalom na otoku Krku i stvoriti pretpostavke za korištenje prirodnog plina za potencijalne nove elektrane na prirodni plin Urinj te ubrzati početak potrošnje plina na otoku Krku, bez obzira na dinamiku izgradnje LNG-terminala. Izvođenje radova planirano je krajem 2013. godine.
- **Regionalni plinovod Šibenik–Knin DN 300/75 (44,4 km)** spreman je za izdavanje uporabne dozvole (u sklopu IV. dijela plinovodnog sustava Like i Dalmacije)
- **Regionalni plinovod Benkovac–Zadar DN 300/75 (36,6 km)** pušten je u rad
- **Odvojni plinovod za MRS Trogir (13,8 km):** radovi su završeni

Međunarodni plinovod Slobodnica–Bosanski Brod DN 700/75 (5,1 km) bit će izgrađen kao dio interkonekcije s plinovodnim sustavom BiH, odnosno Republike Srpske. Izgradnjom interkonekcije omogućio bi se izvozni pravac prirodnog plina. U tijeku je izdavanje Rješenja o utjecaju zahvata na okoliš od strane nadležnog Ministarstva koje se očekuje početkom 2012. godine.

MJERNO-REDUKCIJSKE STANICE (MRS)

Ulaganja se najvećim dijelom odnose na dovršetak izgradnje niza mjerno-redukcijskih stanica:

- MRS Otočac, MRS Gospić: dobivena je uporabna dozvola i objekti su preuzeti u transportni sustav
- MRS Obrovac, MRS Biograd, MRS Zadar, MRS Gračac i MRS Benkovac: obavljen je tehnički pregled i dobivene su uporabne dozvole
- MRS Drniš, MRS Knin i MRS Trogir: radovi na izgradnji objekata su završeni.

Od projekata u tijeku izdvajamo:

- MRS Omišalj: dobivena je građevinska dozvola u okviru građevinske dozvole za plinovod Kukuljanovo–Omišalj, rješavanje imovinskopravnih poslova odgođeno je i obavljat će se istodobno s aktivnostima za plinovod Kukuljanovo–Omišalj
- MRS Šibenik i MRS Split: radovi na izgradnji su započeli.

POSLOVNE ZGRADE

Ulaganja u poslovne zgrade iznosila su 4,2 mil. kn (67,95% od planiranoga):

- Za pogonsku zgradu u Benkovcu izvršeni su samo radovi na izradi idejnog rješenja projektne dokumentacije, traži se prikladno zemljište
- Pogonski objekt Rijeka: kupljeno je zemljište u industrijskoj zoni Bakar, u tijeku je priprema za objavljivanje javnog natječaja za projektiranje i izgradnju objekta
- Pogonska zgrada u Splitu: dobivene su sve potrebne dozvole za gradnju objekta.

5. FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI

5.1. FINANCIRANJE

U 2011. godini ostvareni su prihodi od pružanja standardnih usluga u iznosu od 578,94 mil. kuna, odnosno 1,4% više od planiranoga, uz primjenu tarifnih stavki za 2009. g., s obzirom na to da od tog razdoblja nije odobrena promjena visine tarifnih stavki.

Financijski prihodi iznose 52,8 mil. kn, a uključuju i dobit (udjeli u povezanim poduzećima) Plinacrove tvrtke-kćeri Podzemno skladište plina d.o.o. u iznosu od 35,5 mil. kuna.

Prihodi na osnovi kamata na oročene depozite (plasmani slobodnih novčanih sredstava) prepolovljeni su u odnosu na 2010. g., što je i očekivano s obzirom na porast dospjelih obveza po dugoročnim kreditima, a time i smanjenja slobodnih novčanih sredstava (depozita). Dodatno smanjenje novčanih sredstava posljedica je i isplate 50% ostvarene dobiti vlasniku, temeljem Odluke Vlade RH.

Također, porast opće nelikvidnosti u okruženju odrazio se na razinu potraživanja od kupaca te na znatno otežanu naplatu tijekom cijele godine. Potraživanja od kupaca su u odnosu na 2010. g. smanjena, ali su ipak dosegla iznos od 91,6 mil. kn (u 2010. g. 102,9 mil.). Radi ubrzanja naplate, poduzet je niz aktivnosti – nekim je kupcima odobrena i obročna otplata, a za dio potraživanja pokrenuta je ovrha.

Za financiranje investicijskih ulaganja Plinacro se, uz vlastite izvore, koristi i vanjskim izvorima financiranja (kreditima). Tako je društvo Plinacro sklopilo dva ugovora o financiranju s Europskom investicijskom bankom (EIB), koja su iskorištena u cijelosti.

Sve obveze, dospjele u 2011. godini za oba kredita, podmirene su u rokovima dospelja.

Uz već navedene kredite EIB-a Plinacro je tijekom 2009. godine sklopio i treći Ugovor o kreditu, i to s Europskom bankom za obnovu i razvoj (EBRD), u ukupnom iznosu od 70 mil. eura. Namjena kredita bila je stjecanje 100%-tnog udjela u tvrtki Podzemno skladište plina d.o.o.

U 2011. g. znatno su smanjena ulaganja u dugotrajnu imovinu, u skladu s odobrenom promjenom dinamike ulaganja kojom se produljuje rok završetka nekih plinovoda za razdoblje nakon 2012. g., a u skladu s izmijenjenim tehničkim opisom.

Kako bismo u takvim okolnostima osigurali maksimalnu financijsku sigurnost te minimalizirali negativan učinak globalne i lokalne recesije, u Plinacru se kontinuirano provodio niz mjera i aktivnosti koje su u konačnici donijele pozitivne rezultate i osigurale likvidnost i stabilnost poslovanja bez dodatnih zaduživanja. Tako se u Plinacru tijekom 2011. godine:

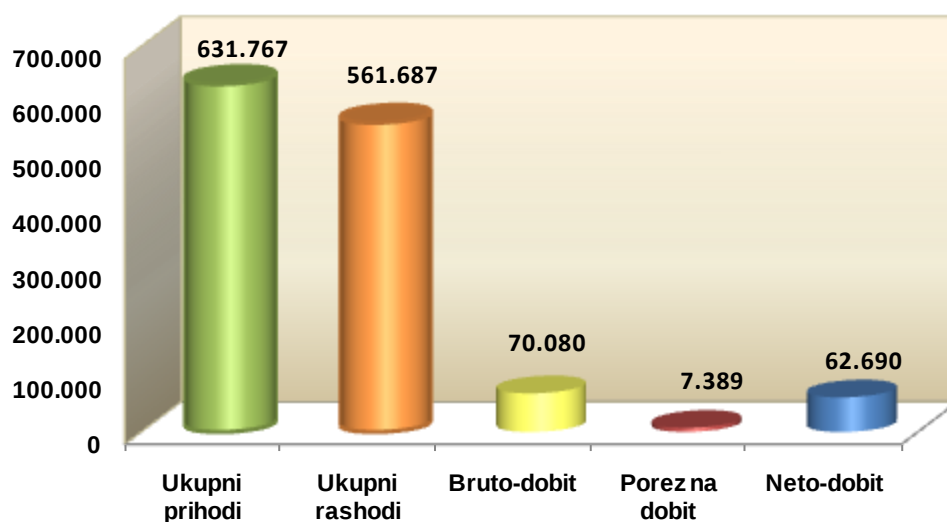
- mjerama racionalizacije poslovanja (u skladu s Odlukom Vlade RH o mjerama racionalizacije poslovanja državnih tvrtki) i optimalizacije poslovnih procesa osiguralo znatno smanjenje operativnih troškova;
- izradilo nekoliko dugoročnih planova likvidnosti (do 2014. godine), koji su obuhvaćali različite scenarije te poslužili kao podloga za prilagodbu dugoročnih razvojnih planova Plinacra;
- prilikom izrade *Plana poslovanja za 2011. godinu* utvrdili su se polazni elementi za izradu Plana, uz naglašenu nužnost štednje i racionalnog ponašanja, ali i istodobnu obvezu da sigurnost transportnog sustava i prihvaćena dinamika investicijskih ulaganja ni u jednom trenutku ne budu dovedene u pitanje;
- kontinuirano su se izrađivale kratkoročne i dugoročne projekcije novčanih tokova radi osiguranja likvidnosti i podmirenja svih financijskih obveza u ugovorenim rokovima, ali i kvalitetno upravljalo slobodnim novčanim sredstvima, čime je ostvaren dodatni financijski prihod.

5.2. TEMELJNI FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI

5.2.1. RAČUN DOBITI I GUBITKA

U 2011. g. ostvareno je:

- ukupni prihodi	631,77 mil. kuna
- ukupni rashodi	561,69 mil. kuna
- bruto-dobit	70,08 mil. kuna
- porez na dobit	7,39 mil. kuna
- neto-dobit	62,69 mil. kuna

Prihodi

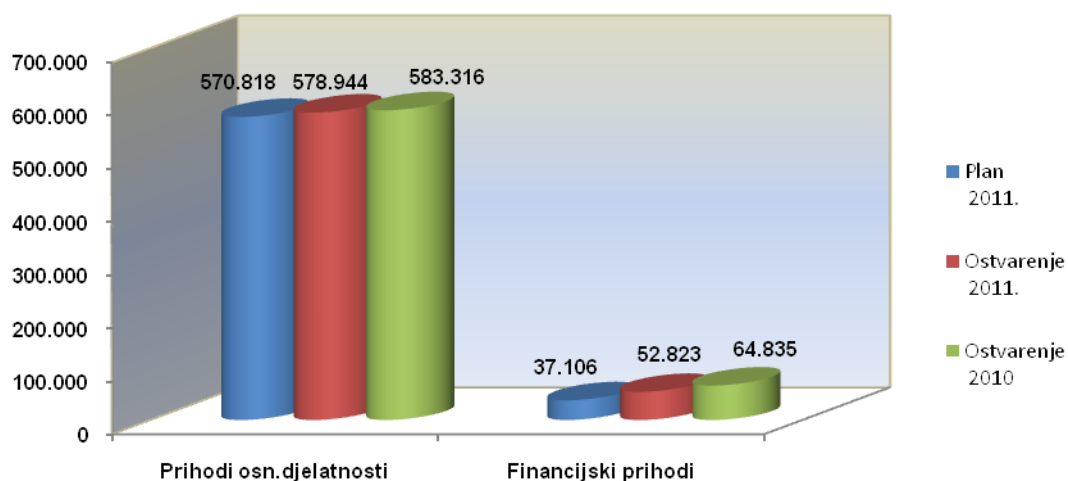
Struktura ukupnog prihoda:

		%
- prihodi od osnovne djelatnosti	578,94 mil. kuna	91,63%
- financijski prihodi	52,82 mil. kuna	8,37%

u 000 kn

Opis	Plan 2011.	Ostvarenje 2011.	Indeks 3/2	Ostvarenje 2010.	Indeks 3/5
1	2	3	4	5	6
Prihodi osn.djelatnosti	570.818	578.944	101,42	583.316	99,25
Financijski prihodi	37.106	52.823	142,36	64.835	81,47
Izvanredni prihodi	0	0		0	
UKUPNI PRIHODI	607.924	631.767	103,92	648.151	97,47

PRIKAZ PLANIRANIH I OSTVARENIH PRIHODA

Financijski prihodi uključuju dobiti društva Podzemno skladište plina (PSP d.o.o.), u iznosu od 35,54 mil. kuna te prihode od kamata i pozitivnih tečajnih razlika u iznosu od 17,28 mil. kuna. Ukupno ostvareni prihodi na razini su 103,92% u odnosu na plan, a smanjenje u odnosu na ostvarenje u 2010. g. od 2,53% posljedica je smanjenja financijskih prihoda u dijelu kamata i tečajnih razlika.

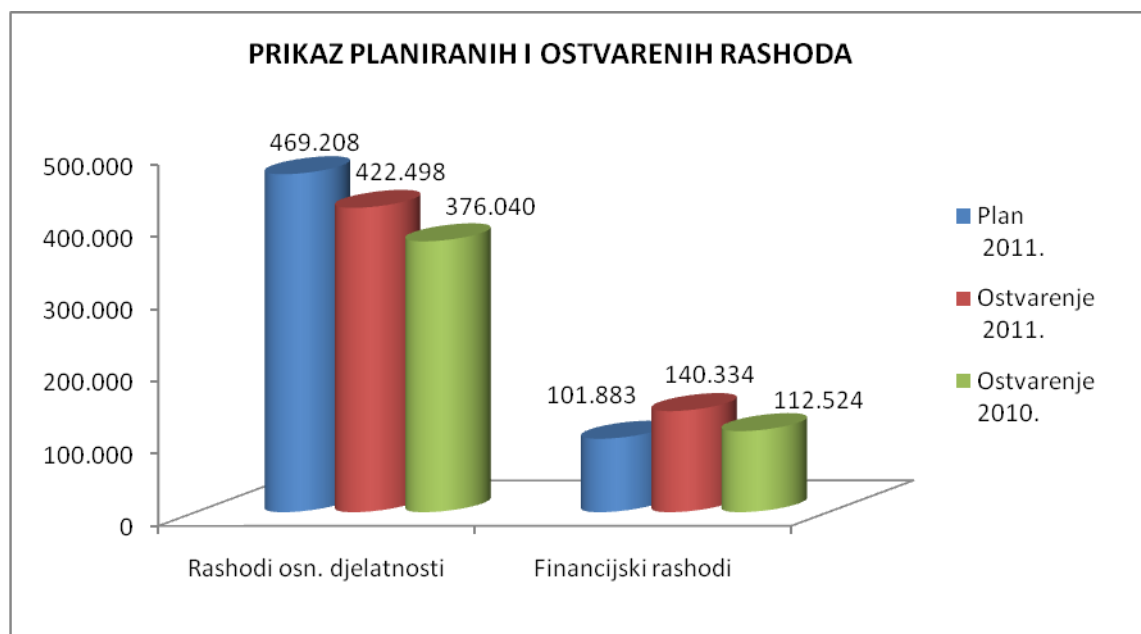
Rashodi

Struktura ukupnih rashoda:

		%
- rashodi osnovne djelatnosti	421,35 mil. kuna	75,01%
- financijski rashodi	140,33 mil. kuna	24,99%

u 000 kn

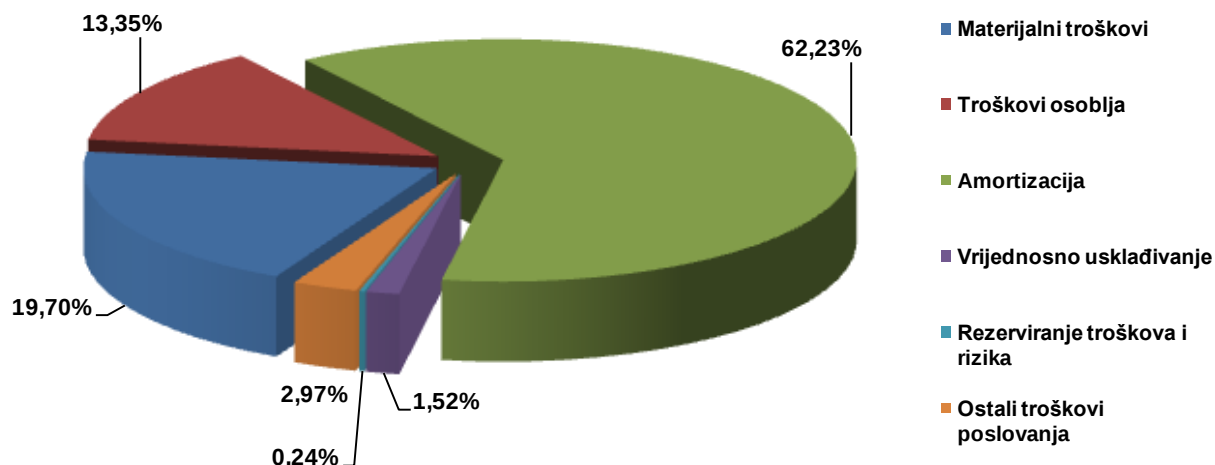
Opis	Plan 2011.	Ostvarenje 2011.	Indeks 3/2	Ostvarenje 2010.	Indeks 3/5
1	2	3	4	5	6
Rashodi osn. djelatnosti	469.208	421.353	89,80	376.040	112,05
Financijski rashodi	101.883	140.334	137,74	112.524	124,71
Izvanredni rashodi	0	0		0	
UKUPNI RASHODI	571.091	561.687	98,35	488.564	114,97

Ukupni rashodi smanjeni su u odnosu na planirane za 1,45%, u odnosu na ostvarenje prethodne godine povećani su za 14,97%, što je posljedica porasta troškova amortizacije za 25,25%.

Rashodi osnovne djelatnosti za 2011. godinu iznose 421,35 mil. kuna, što je 89,80% ostvarenja u odnosu na planirane troškove.

Struktura rashoda osnovne djelatnosti

Zbog specifične djelatnosti koju Plinacro obavlja, u ukupnim rashodima osnovne djelatnosti čak 62,23% čine rashodi amortizacije. Navedeno je posljedica intenzivnog investicijskog ciklusa čime je imovina Plinacra porasla na 4,72 mlrd. kuna, ali i same osnovne djelatnosti Plinacra koja zahtijeva infrastrukturu visoke nabavne vrijednosti. Od ostalih rashoda osnovne djelatnosti materijalni troškovi čine 19,70%, a troškovi osoblja 13,35%.

STRUKTURA RASHODA OSNOVNE DJELATNOSTI

Struktura rashoda osnovne djelatnosti	Plan 2011.	Ostvarenje 2011.	Indeks 3/2	Ostvarenje 2010.	Indeks 3/5
1	2	3	4	5	6
Materijalni troškovi	135.780	83.010	61,14	98.106	84,61
Troškovi osoblja	57.133	56.232	98,42	54.468	103,24
Amortizacija	258.025	262.212	101,62	209.347	125,25
Vrijednosno usklađivanje	0	6.397		355	1.801,97
Rezervir. troškova i rizika	0	996		1.009	
Ostali troškovi poslovanja	18.270	12.507	68,46	12.755	98,06
UKUPNO	469.208	421.354	89,80	376.040	112,05

RASHODI BEZ AMORTIZACIJE	211.183	159.142	75,36	166.693	95,47
AMORTIZACIJA	258.025	262.212	101,62	209.347	125,25

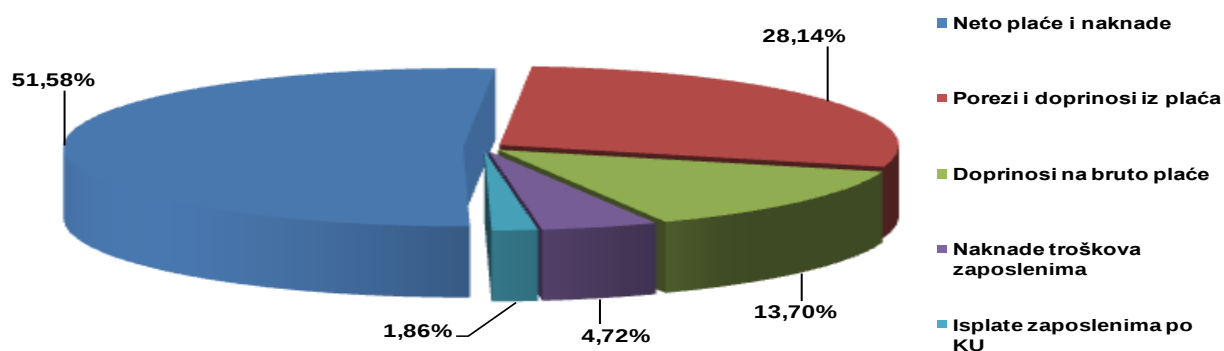
Zaposleni i plaće

Plaće i ostala primanja zaposlenika temelje se na relevantnim zakonskim propisima te Kolektivnom ugovoru potpisanom sa sindikatima dana 30. 6. 2011. godine.

Ukupni troškovi zaposlenih u 2011. godini u iznosu od 56,23 mil. kuna u okviru su planiranih (98,42%). Trošak bruto-plaća u promatranom razdoblju iznosi 44,83 mil. kuna ili 98,65% od planiranih.

Isplaćena prosječna plaća po zaposleniku temeljem sati rada iznosi 14.427 kn, a za isti period 2010. godine iznosila je 13.929 kuna.

Struktura troškova zaposlenih

RAČUN DOBITI I GUBITKA

Plinacro d.o.o.

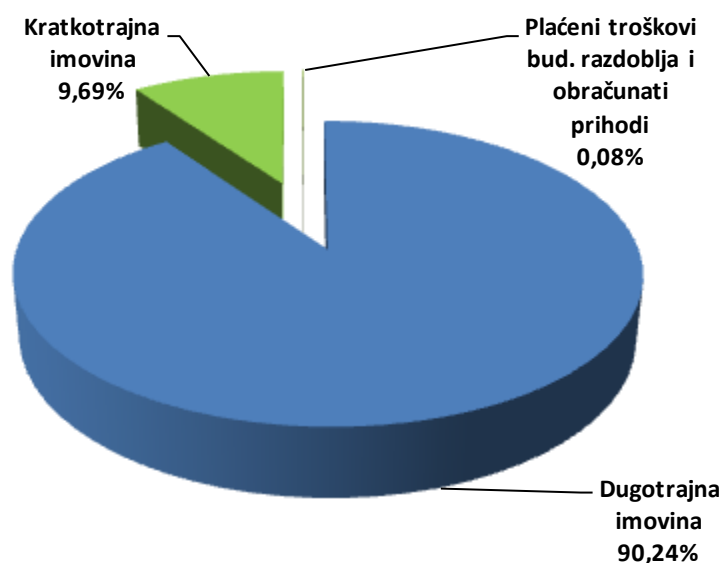
Opis	Plan 2011.	Ostvarenje 2011.	Indeks 3/2	Ostvarenje 2010.	Indeks 3/5
1	2	3	4	5	6
	u 000 kn	u 000 kn		u 000 kn	
A. PRIHODI IZ OSNOVNE DJELATNOSTI (I. do IV.)	570.818	578.944	101,42	583.316	99,25
I. Od prodaje na domaćem trz.	567.696	570.078	100,42	576.163	98,94
II. Od prodaje na stranom tržištu	0	0		0	
III. Prihodi na tem. upotr. vlast. proizv. i usl.	0	0		0	
IV. Ostali poslovni prihodi	3.122	8.866	283,99	7.153	123,96
B. RASHODI IZ OSNOVNE DJELATNOSTI (I. do VII.)	469.208	421.353	89,80	376.040	112,05
I. a) Smanjenje klase 6	0	0		0	
b) Povećanje klase 6	0	0		0	
II. Materijalni troškovi (a+b+c)	135.780	83.010	61,14	98.106	84,61
a) Troškovi materijala, energije, rezervnih dijelova i sitnog ir	15.775	17.467	110,73	13.589	128,53
b) Nabavna vrijednost prodane robe	130	539	414,54	5.427	9,93
c) Ostali vanjski troškovi (troškovi usluga)	119.876	65.005	54,23	79.089	82,19
III. Troškovi osoblja	57.133	56.232	98,42	54.468	103,24
a) Neto plaće i naknade	29.682	29.001	97,71	27.967	103,70
b) Porezi i doprinosi izi na plaće	23.575	23.528	99,80	22.894	102,77
c) Ostale naknade po KU	3.876	3.702	95,51	3.610	102,54
IV. Amortizacija s revalorizacijom	258.025	262.212	101,62	209.347	125,25
V. Vrijednosno usklađenje imovine	0	6.397		355	
a) Vrijednosno usklađenje dugotrajne imovine	0	0		0	
b) Vrijednosno usklađenje kratkotrajne imovine	0	6.397		355	
VI. Rezerviranje troškova i rizika	0	996		1.009	98,63
VII. Ostali troškovi poslovanja (nematerijalni)	18.270	12.507	68,45	12.755	98,06
a) Troškovi službenog puta	1.633	1.888	115,64	1.719	109,84
b) Troškovi reprezentacije	905	709	78,40	647	109,59
c) Ostali nematerijalni troškovi (nadzorni, osiguranje)	15.732	9.909	62,98	10.388	95,39
C. DOBIT ILI GUBITAK IZ OSNOVNE DJELATNOSTI (A-B)	101.610	157.591	155,09	207.276	76,03
D. PRIHODI OD SUDJELUJUĆIH INTERESA I OSTALIH ULAG	37.106	52.823	142,36	64.835	81,47
E. RASHODI FINANCIRANJA	101.883	140.334	137,74	112.524	124,72
F. DOBIT ILI GUBITAK IZ FINAN. DJELATNOSTI (D-E)	-64.777	-87.511	135,10	-47.689	183,51
G. Izvanredni prihodi	0	0		0	
H. Izvanredni rashodi	0	0		0	
I. DOBIT ILI GUBITAK IZ IZVANREDNIH AKTIVNOSTI (G-H)	0	0		0	
J. UKUPNI PRIHODI (A+D+G)	607.924	631.767	103,92	648.151	97,47
K. UKUPNI RASHODI (B+E+H)	571.091	561.687	98,35	488.564	114,97
L. BRUTO DOBIT ILI GUBITAK TEKUĆE GODINE (J-K)	36.833	70.080	190,26	159.587	43,91
M. POREZ NA DOBIT	367	7.389		23.817	31,03
N. NETO DOBIT ILI GUBITAK TEKUĆE GODINE (L-M)	36.466	62.690	171,92	135.770	46,17

5.2.2. BILANCA

Ukupna imovina Plinacra na dan 31. 12. 2011. godine iznosi 4,72 mlrd. kuna.

Vrijednost dugotrajne imovine Društva na dan 31. 12. 2011. godine iznosi 4,26 mlrd. kuna ili 90,24%, kratkotrajne imovine 457,3 mil. kuna ili 9,69% u odnosu na vrijednost ukupne imovine Društva. Plaćeni troškovi budućeg razdoblja iznose 3,56 mil. kuna.

Struktura ukupne imovine Društva

U strukturi kratkotrajne imovine 295,04 mil. kuna ili 64,52% odnosi se na sredstva na žiro-računima i depozite u bankama, 41,71 mil. kuna ili 9,12% odnosi se na financijsku imovinu, 13,76 mil. kuna ili 3,01% na zalihe te 106,78 mil. kuna ili 23,35% na potraživanja (potraživanja od kupaca, zaposlenih i ostala potraživanja od države i drugih institucija).

Kapital i pričuve na dan 31. 12. 2011. godine iznose 2,18 mlrd. kuna.

Dugoročne obveze iznose 2,25 mlrd. kuna, a odnose se na dugoročni kredit od EIB-a i EBRD-a te na dugoročne obveze prema društvu INA d.d.

Kratkoročne obveze iznose 272,89 mil. kuna, a odnose se najvećim dijelom na tekuća dospijeca glavnice po dugoročnim kreditima (149,4 mil. kuna) te obveze prema dobavljačima (92,3 mil. kuna).

BILANCA NA DAN 31. 12. 2010.

POZICIJA	Stanje na dan 1. 1. 2011.	Stanje na dan 31. 12. 2011.	Povećanje Smanjenje	Indeks 3/2
1	2	3	4	5
	u 000 kn	u 000 kn	u 000 kn	
A. POTRAŽIVANJA ZA UPISANI, A NEUPL. KAPITAL	0	0	0	
B. DUGOTRAJNA IMOVINA (I. do IV.)	4.287.026	4.258.838	-28.188	99,34
I. Nematerijalna imovina	66.365	139.499	73.134	210,20
II. Materijalna imovina	3.682.751	3.581.231	-101.520	97,24
III. Financijska imovina	537.910	538.108	198	100,04
IV. Potraživanja	0	0	0	
C. KRATKOTRAJNA IMOVINA (I. do IV.)	479.636	457.300	-22.336	95,34
I. Zalihe	9.777	13.761	3.984	140,75
II. Potraživanja	131.741	106.785	-24.956	81,06
a) Potraživanja od povezanih poduzetnika	254	200	-54	78,74
b) Potraživanja od kupaca	102.654	85.309	-17.345	83,10
c) Potraživanja od zaposlenih	18	5	-13	27,78
d) Ostala potraživanja od države i dr.institucija	28.816	21.270	-7.546	73,81
III. Financijska imovina	39.749	41.714	1.965	104,94
IV. Novac	298.369	295.040	-3.329	98,88
D. PLAĆENI TROŠKOVI BUD. RAZD. I NED. NAPL.PRIH.	2.448	3.557	1.109	145,30
E. GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA				
F. AKTIVA UKUPNO (A + B + C + D + E)	4.769.112	4.719.695	-49.417	98,96
G. IZVANBILANČNI ZAPISI	781.541	761.659	-19.882	97,46
A.1. KAPITAL I REZERVE	2.188.960	2.183.765	-5.195	99,76
I. Upisani kapital	841.002	841.002	0	100,00
II. Premije za emitirane dionice			0	
III. Revalorizacija rezerve	0	0	0	
IV. Rezerve	1.212.187	1.280.073	67.886	105,60
V. Zadržana dobit ili prenes. gubitak	0	0	0	
VI. Dobit ili gubitak tekuće godine	135.770	62.690	-73.080	46,17
B.1. DUGOROČNA REZ. ZA RIZIKE I TROŠKOVE	6.284	6.857	573	109,12
C.1. DUGOROČNE OBVEZE (I. do III.)	2.211.823	2.248.856	37.033	101,67
I. Obveze po dugoročnim kreditima	2.202.012	2.239.045	37.033	101,68
II. Obveze po osn. zajma	0	0	0	0,00
III. Ostale dugoročne obveze	9.811	9.811	0	100,00
D.1. KRATKOROČNE OBVEZE (I. do III.)	353.566	272.893	-80.673	77,18
I. Obveze prema dobavljačima	214.651	92.338	-122.313	43,02
II. Obveze po kreditima i vrijednosnim papirima	132.933	149.353	16.420	112,35
III. Ostale kratkoročne obveze	5.982	31.202	25.220	521,60
E.1. ODGOĐENO PLAĆ. TROŠK. I PRIH. BUD. RAZD.	8.478	7.323	-1.155	86,38
F.1. PASIVA UKUPNO (A.1. + B.1. + C.1. + D.1. + E.1.)	4.769.112	4.719.695	-49.417	98,96
G.1 IZVANBILANČNI ZAPISI	781.541	761.659	-19.882	97,46

5.2.3. TOK NOVCA

Novčani tok za 2011. godinu iskazuje ovu strukturu ostvarenog neto-novca:

u 000 kn

Struktura	Ostvareno 2011.
1	2
Poslovne aktivnosti	444.223
Investicijske aktivnosti	-337.789
Financijske aktivnosti	-109.763
Neto-povećanje novca	-3.329

U navedenoj strukturi neto-novca vidljivo je da je u poslovnoj 2011. godini došlo do smanjenja novca i novčanih ekvivalenata za 3,33 mil. kuna.

Poslovne aktivnosti: novčani primici iz poslovnih aktivnosti ostvareni su u iznosu od 744,28 mil. kuna, dok novčani izdaci iznose 300,06 mil. kuna, što ima za posljedicu povećanje od 444,22 mil. kuna neto-novca od poslovnih aktivnosti. Najveća stavka kod novčanih primitaka odnosi se na primitke od kupaca u iznosu od 723,66 mil. kuna, dok je kod izdataka najveća stavka isplate dobavljačima u iznosu od 133,16 mil. kuna.

Investicijske aktivnosti: ukupni novčani izdaci iz investicijskih aktivnosti za navedeno razdoblje iznose 373,61 mil. kuna, a odnose se uglavnom na plaćanje računa po osnovi investicijskih ulaganja (nabava dugotrajne imovine). U odnosu na isto razdoblje prethodne godine novčani izdaci od investicijskih aktivnosti smanjili su se za 1,07 mlrd. kuna, odnosno 285,39%, a razlog je smanjenje ulagačkih aktivnosti.

Financijske aktivnosti: novčani primici od financijskih aktivnosti ostvareni su u iznosu od 769,87 mil. kuna. To se odnosi na priljev po osnovi odobrenog kredita od strane Europske investicijske banke (zadnja, VI. tranša u iznosu od 19 mil. eura), priljev po osnovi kamata na oročena financijska sredstva u poslovnim bankama te na ostale primitke od financijskih aktivnosti.

Izdaci od financijskih aktivnosti (otplata glavnica kredita, isplata dividende – Odluka Vlade Republike Hrvatske o isplati 50% neto-dobiti iz 2010. godine, troškovi financiranja te ostali novčani izdaci) iznose 879,63 mil. kuna. Iz navedenih financijskih aktivnosti nastalo je smanjenje neto-novca u iznosu od 109,76 mil. kuna.

IZVJEŠĆE O TOKU NOVCA

(u 000 kn)

Naziv pozicije	Ostvareno 2010.	Ostvareno 2011.
1	2	3
NOVČANI TOK OD POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
1. Novčani primici od kupaca	678.297	723.657
2. Novčani primici od tantijema, naknada, provizija i sl.	0	0
3. Novčani primici od osiguranja za naknadu šteta	923	1.984
4. Novčani primici s osnove povrata poreza	238.333	14.700
5. Ostali novčani primici	5.367	3.945
I. Ukupno novčani primici od poslovnih aktivnosti	922.921	744.287
1. Novčani izdaci dobavljačima	388.396	133.158
2. Novčani izdaci za zaposlene	55.137	56.250
3. Novčani izdaci za osiguranje za naknade šteta	1.992	1.506
4. Novčani izdaci za kamate	59	40
5. Novčani izdaci za poreze	45.321	69.057
6. Ostali novčani izdaci	384.454	40.054
II. Ukupno novčani izdaci od poslovnih aktivnosti	875.358	300.064
A1) NETO POVEĆANJE NOVČANOG TOKA OD POSLOVNIH AKTIVNOSTI	47.563	444.223
A2) NETO SMANJENJE NOVČANOG TOKA OD POSLOVNIH AKTIVNOSTI	0	0
NOVČANI TOK OD INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI		
1. Novčani primici od prodaje dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	0	0
2. Novčani primici od prodaje vlasničkih i dužničkih instrumenata	0	0
3. Novčani primici od kamata	0	0
4. Novčani primici od dividendi	39.742	35.541
5. Ostali novčani primici od investicijskih aktivnosti	0	285
III. Ukupno novčani primici od investicijskih aktivnosti	39.742	35.826
1. Novčani izdaci za kupnju dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	1.439.874	373.515
2. Novčani izdaci za stjecanje vlasničkih i dužničkih financijskih instrumenata	10	100
3. Ostali novčani izdaci od investicijskih aktivnosti	0	0
IV. Ukupno novčani izdaci od investicijskih aktivnosti	1.439.884	373.615
B1) NETO POVEĆANJE NOVČANOG TOKA OD INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI	0	0
B2) NETO SMANJENJE NOVČANOG TOKA OD INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI	1.400.142	337.789
NOVČANI TOK OD FINANCIJSKIH AKTIVNOSTI		
1. Novčani primici od izdavanja vlasničkih i dužničkih financijskih instrumenata	0	0
2. Novčani primici od glavnice kredita, zadužnica, pozajmica i drugih posudbi	809.858	140.931
3. Ostali primici od financijskih aktivnosti	3.109.433	628.937
V. Ukupno novčani primici od financijskih aktivnosti	3.919.291	769.868
1. Novčani izdaci za otplatu glavnice kredita i obveznica	108.375	133.264
2. Novčani izdaci za isplatu dividendi	0	67.885
3. Novčani izdaci za financijski najam	78.349	93.508
4. Novčani izdaci za otkup vlastitih dionica	0	0
5. Ostali novčani izdaci od financijskih aktivnosti	2.709.589	584.974
VI. Ukupno novčani izdaci od financijskih aktivnosti	2.896.313	879.631
C1) NETO POVEĆANJE NOVČANOG TOKA OD FINANCIJSKIH AKTIVNOSTI	1.022.978	0
C2) NETO SMANJENJE NOVČANOG TOKA OD FINANCIJSKIH AKTIVNOSTI	0	109.763
Ukupno povećanje novčanog toka	0	0
Ukupno smanjenje novčanog toka	329.601	3.329
Novac i novčani ekvivalenti na početku razdoblja	627.971	298.369
Povećanje novca i novčanih ekvivalenata	0	0
Smanjenje novca i novčanih ekvivalenata	329.601	3.329
Novac i novčani ekvivalenti na kraju razdoblja	298.369	295.040

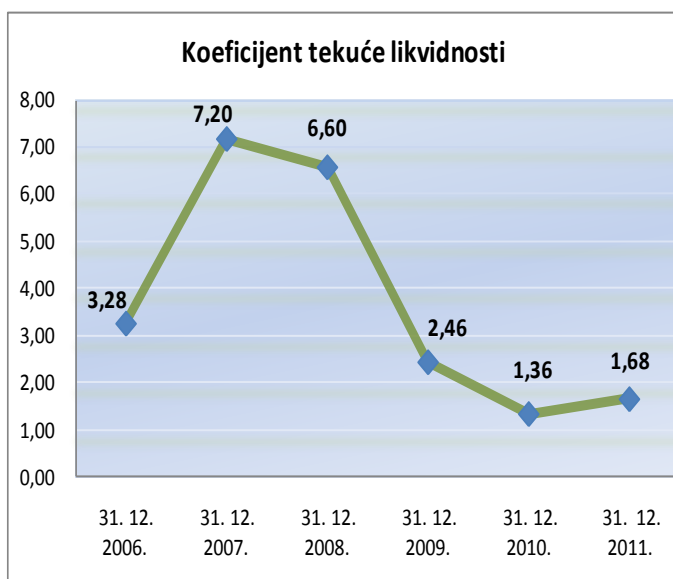
5.2.4. FINANCIJSKI POKAZATELJI POSLOVANJA

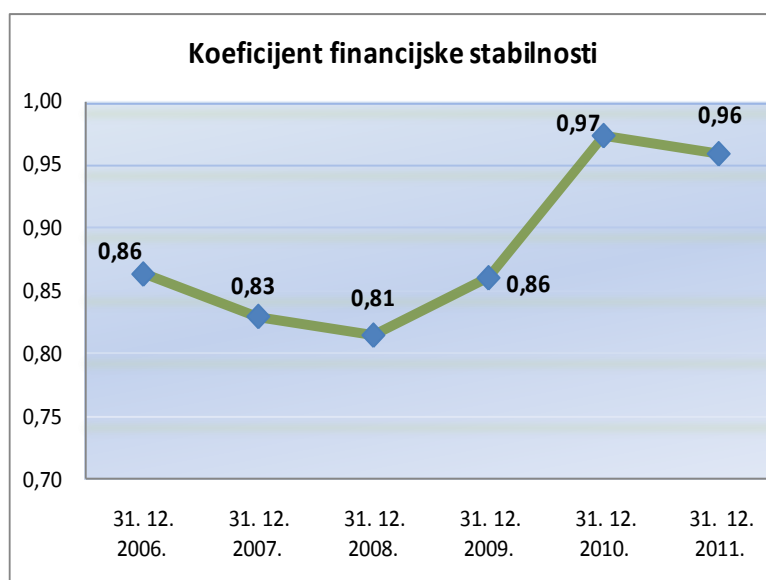
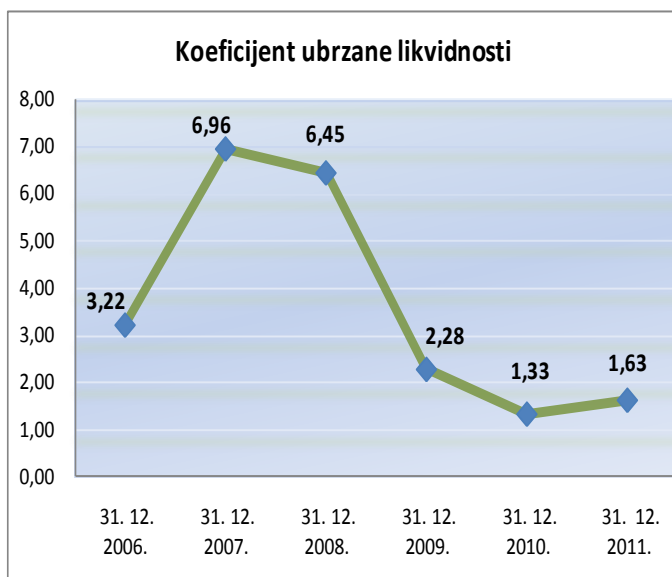
POKAZATELJI LIKVIDNOSTI

Pokazatelji likvidnosti (koeficijent tekuće likvidnosti, ubrzane i financijske likvidnosti) pokazuju stupanj sposobnosti poduzeća da podmiri svoje dospjele obveze.

Koeficijent ubrzane likvidnosti ($\text{novac} + \text{potraživanja} / \text{kratkoročne obveze}$) ne bi smio biti manji od 1, a koeficijent tekuće likvidnosti ($\text{kratkotrajna imovina} / \text{kratkoročne obveze}$) manji od 2. Gledajući ostvarene koeficijente na dan 31. prosinca 2011. (KUL 1,63 i KTL 1,68), vidljivo je povećanje likvidnosti u odnosu na 31. prosinca 2010. (KUL 1,33 i KTL 1,36), što je rezultat smanjenja kratkoročnih obveza i potraživanja.

Koeficijent financijske stabilnosti mora biti manji od 1 te je kod navedenoga poželjno smanjenje za razliku od druga dva koeficijenta kod kojih je poželjno povećanje. Za održanje tekuće likvidnosti izuzetno je važna veličina neto-radnog kapitala koji znači razliku između kratkotrajne imovine i kratkoročnih obveza. Postojanje neto-radnog kapitala znači da je dio kratkotrajne imovine financiran iz dugoročnih izvora, što je nužno za održavanje likvidnosti. Sukladno tomu, koeficijent financijske stabilnosti definiran na ovaj način uvijek mora biti manji od 1, jer se iz dijela dugoročnih izvora mora financirati kratkotrajna imovina. U navedenom razdoblju vidljivo je smanjenje koeficijenta financijske stabilnosti (KFS 0,961) u odnosu na 31. prosinca 2010. godine (KFS 0,974).

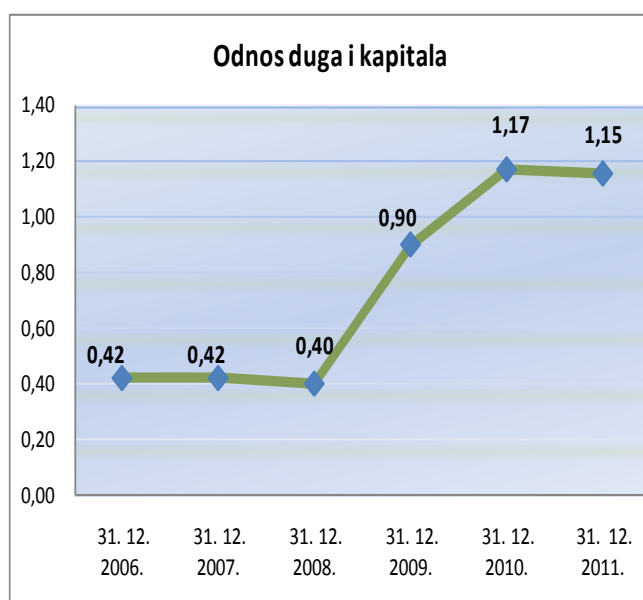

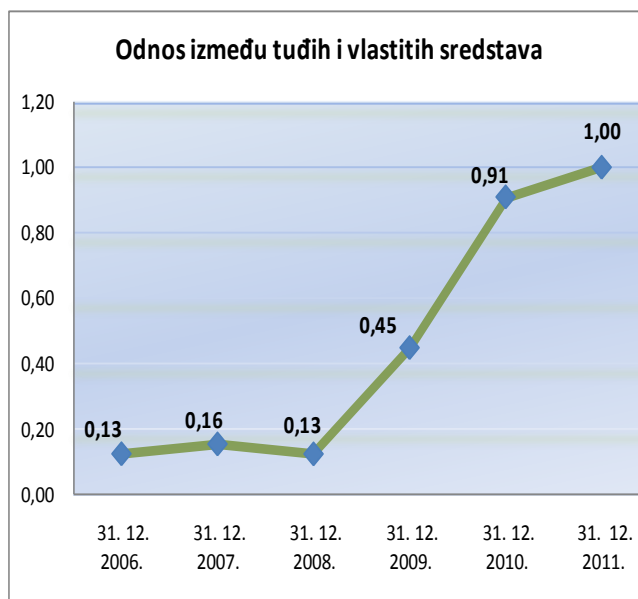
POKAZATELJI ZADUŽENOSTI

Pokazatelji zaduženosti (ukupne obveze/ukupna imovina) pokazuju koliki je udjel obveza u ukupnoj imovini, odnosno upućuju na strukturu kapitala – odnos vlastitog i tuđeg kapitala na određeni dan. Poželjna je što niža vrijednost pokazatelja, odnosno što niža zaduženost. Udjel ukupnih obveza u ukupnoj imovini na dan 31. 12. 2011. godine iznosi 53,43%, što pokazuje da je razina zaduženosti smanjena u odnosu na stanje od 31. 12. 2010. godine, ali i dalje prelazi okvire standarda (standard 50%).

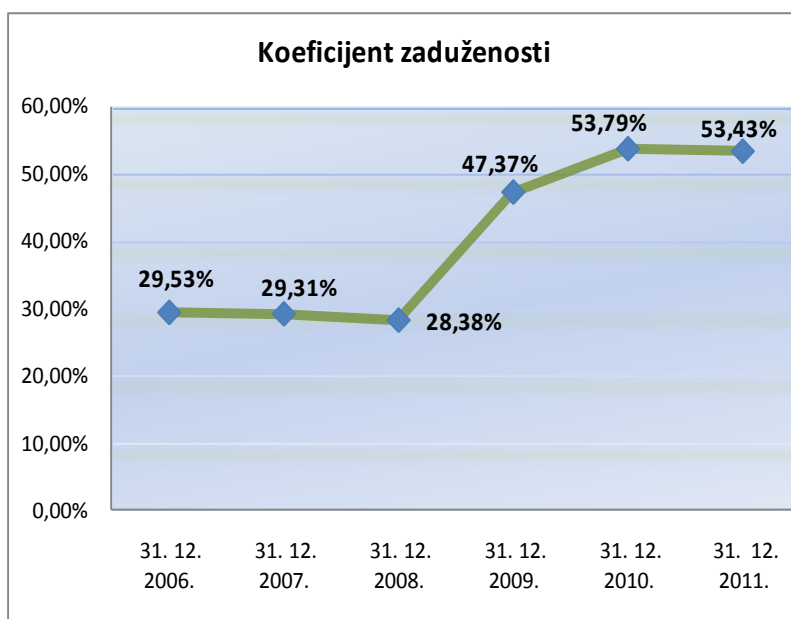
Također, u ostalim tablicama prikaza koeficijenata zaduženosti primjetan je rast zaduženosti, a razlog leži u povlačenju tranša kredita odobrenog od strane EIB-a te povlačenju kredita od EBRD-a za kupnju Podzemnog skladišta plina d.o.o. Kod koeficijenta financiranja vidljivo je da je Plinacro zadužen preko vrijednosti vlastitog kapitala (standard 1:1), odnosno da je tuđi kapital 15% veći od vlastitog kapitala.

*Koeficijent financiranja (ukupne obveze/kapital i pričuve)

*dugoročne i kratkoročne obveze-novac/kapital i pričuve

*ukupne obveze/ukupna imovina

6. RIZICI

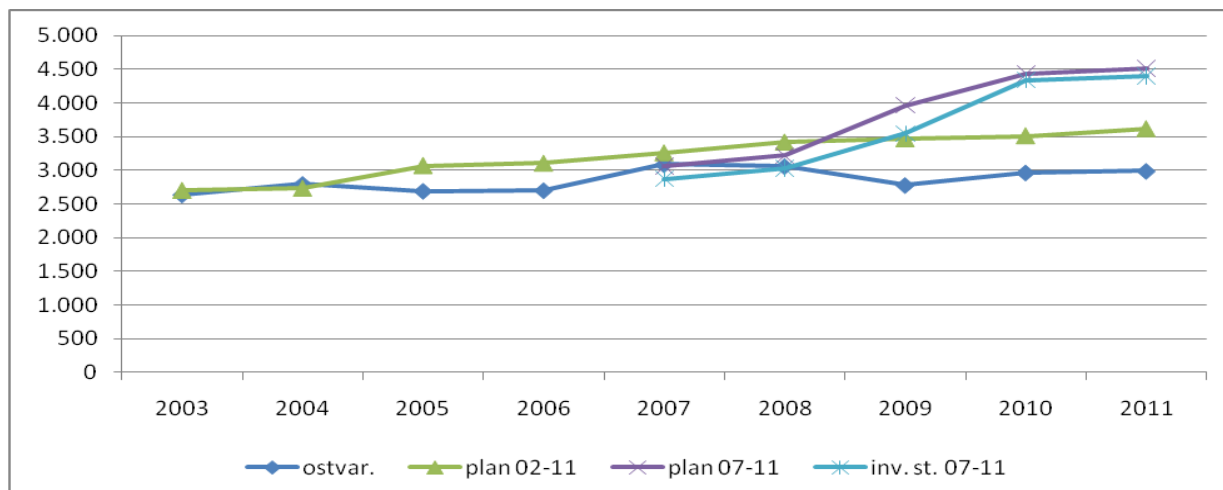
Osnova za planiranje i provođenje svih mjera kojima bi se osiguralo stabilno poslovanje jest da se sustavno prate i analiziraju potencijalni rizici, i to ponajprije:

- **Operativni rizik:** znači procjenu mogućnosti akcidenata, ispada dijelova transportnog sustava iz rada, većih incidentnih propuštanja i procjenu njihova utjecaja na ljude, okoliš i imovinu Društva. Specijalističkim mjerenjima i analizom podataka pravodobno se otkrivaju potencijalno rizična mjesta, a višegodišnjom realizacijom održavanja transportnog sustava operativni se rizik minimalizira i preusmjerava na dijelove sustava s bitno manjom osjetljivošću. Operativni rizik, kao posljedica aktivnosti trećih osoba u blizini ili u zaštitnom pojasu transportnog sustava, trajno je prisutan. Smanjuje se redovitim obilascima trasa, snimanjem iz zraka i obavješćivanjem nadležnih institucija o rizičnim aktivnostima. Iskustvo pokazuje stalan napredak u njegovu uklanjanju.
- **Rizik tržišta usluge transporta plina:** rast potrošnje plina ne kreće se u planiranim okvirima. U 2010. g. zabilježen je lagani rast, ali u 2011. g. trend rasta nije nastavljen, potrošnja je gotovo na istoj razini. Transportirane količine u 2011. g. su:
 - 0,08% veće od transportiranih u 2010. g.
 - 51,1% manje od planiranih za drugi investicijski ciklus od 2007. do 2011. g.

Razlozi za to su rast cijene prirodnog plina te globalna recesija, ali i usporena dinamika razvoja distribucijskih područja i priključenja novih potrošača plina. Ovo se posebice odnosi na sektor industrijskih potrošača (veliko odstupanje od Strategije energetskog razvitka RH).

Pritom je važno napomenuti da nema ograničenja u potrošnji zbog kašnjenja u izgradnji projekata Plinacra d.o.o.

OSTVARENI I PLANIRANI TRANSPORT 2003–2011. G.

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
ostvar.	2.637	2.796	2.691	2.701	3.090	3.061	2.778	2.966	2.990
plan 02-11	2.702	2.736	3.070	3.104	3.258	3.414	3.464	3.509	3.613
plan 07-11					3.060	3.218	3.965	4.428	4.518
inv. st. 07-11					2.875	3.033	3.547	4.341	4.400

- **Kreditni rizik:** u skladu s praksom financijskog izvještavanja kod ovog se rizika ponajprije misli na urednu naplatu potraživanja od kupaca koja, u slučaju da se obveze ne podmiruju uredno, može dovesti do bitnih financijskih teškoća, tj. kreditiranja kupca. Svrstavanjem kupaca u kategorije rizičnosti te pribavljanjem sredstava osiguranja plaćanja (zadužnice, mjenice, bankarska garancija) stvorili su se uvjeti u kojima Plinacro može zaštititi svoj položaj u slučaju nepridržavanja ugovorenih rokova plaćanja.
- **Valutni rizik:** sve dok Plinacro ne otplati inozemne kredite koji su nominirani u eurima bit će podložan riziku negativnog utjecaja tečajnih razlika, odnosno fluktuacije tečaja. S obzirom na to da Plinacro svoj cjelokupni prihod ostvaruje u kunama, a kreditne obveze i dio obveza prema dobavljačima ugovara u eurima, radi smanjivanja rizika na najmanju moguću razinu, dio slobodnih novčanih sredstava u obliku depozita plasira se u eurima, a dio u kunama. Osim navedenoga kontinuirano se izrađuju paralelni novčani tokovi i u kunama i u eurima te se prema njima detaljno planiraju pojedinačni odljevi financijskih sredstava.
- **Rizik likvidnosti:** međusobna usklađenost priljeva i odljeva sredstava te time osiguranje dostatnih sredstava za podmirenje svih dospjelih obveza – aktivnosti su putem kojih se u Plinacru kontinuirano upravlja rizikom likvidnosti. Važnu ulogu pritom imaju vanjski izvori sredstava (sredstva kredita EIB-a), i to u dinamici i opsegu koji osigurava ostvarenje planirane dinamike podmirenja obveza u skladu sa stvorenim ugovornim te zakonskim obvezama i kontinuiranim planiranjem novčanih tokova na dnevnoj, mjesečnoj i kvartalnoj razini.

Predsjednik Uprave Plinacra d.o.o.

Mladen Antunović, dipl. ing.